

1964

Štev. 7.

Julij

Leto XIII.

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

P. ODILO PRIPOROČA NOVO KNJIGO

Zanimiva je za vse, posebno za Mariborčane in okoličane. Naslov: **OB STOLETNICI FRANČISKANOV V MARIBORU**. Spisal p. Otmar.

V knjigi je zgodovina samostana in cerkve Matere Usmiljenja, ki je najbolj znana in obiskana v mestu. Popisano je zidanje cerkve in samostana. Pretresljivo je podan zločin, ki so ga napravili Nacisti v začetku druge svetovne vojne. Med drugim je popisana prenos trupa Antona Martina Slomška v grobnico pod cerkvijo.

Knjigo krasi mnogo lepih slik. V platno vezana stane samo 10 šilingov. Naročila sprejema osebno ali po pošti v Baragovem domu:

P. Odilo Hajnsiek

19 A'Beckett Street KEW, VIC.

NA PONUDBO IMAMO FINŽGARJA

Vse zvezke — razen III. in IV., ki sta pa naročena, lahko dobite takoj in vsakemu je cena EN FUNT in 2 šilinga za poštnino.

Glede III. in IV. zvezka smo — žal — prejeli odgovor, da se nista ponovno v tisku in ne vedo, kdaj bosta. Rečeno je, da imajo "težave z dediči." **Torej: potrpljenje!**

NADALJE PRIPOROČAMO:

LJUDJE POD BIČEM, spisal Karel Mauser, najnovejša njegova knjiga. — £ 1-10-0.

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0 (2 šil. poštnina).

A.M. SLOMSEK, služabnik božji. Spisal dr. Fr. Kovačič. Knjiga je na novo izšla v Argentini za stoletnico Slomškove smrti. Zelo lepa zgodovinska knjiga stane £ 1-0-0.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

DHAULAGIRI. — Doživljaji Slovencev v himalajskih gorah. Spisala Bertancelj in Arko. Velezanimivo! — £ 1-10-0.

POVESTICE — Iz zbirke spisov pisatelja Stanka Majcena. Izdala Slov. Kulturna Akcija. — Vezana knjiga — £1-0-0.

NOVELE IN ČRTICE — Iz zbirke pisatelja Pavla Perka. Izdala Mohorjeva v Celju. Vezana knjiga £1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic v emigraciji. Izdala SKA. Vezana knjiga £1-0-0.

ZEMLJA — zelo lepa povest Karla Mauserja — 6 šil.

DANTE: P E K E L. Izdala Slov. Kulturna Akcija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

NOVA PESEM, 14 prelepih črtic Vinka Beličiča. Ocenio napisal L. Klakočar v julijski številki **MISLI**. — £ 1-0-0

KAR PO DOMAČE — Zelo zanimiva in šaljivo poučna knjiga. Izdala Baragova založba v Argentini — £1-0-0.

HEPICA — vesela povest o gorenjski papigi. Izdala Sl. Kult. Akcija — Cena £1-0-0.

UPORNIK MATJAŽ. Povest Karla Mauserja. — 10 šilingov.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stanke Cajnkarije iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.
Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo oltarno čast je popisano v tej knjigi.

S I V I D N E V I — spisal Marko Kremžar, izdala Slov. Kulturna Akcija v Argentini. Odlčno delo, ne odložiš, dokler ne prebereš do zadnje strani. Cena £ 1-0-0, poštnina 1 šil.

TONČE S SLOMA — Povest iz Slomškove mladosti. Spisal p. Bernard Ambrožič. — 10 šil.

NA TUJI ZEMLJI – SVOJ GOSPOD!

NE, NE, NI ŠKRAT! Vemo, da pesnik pravi: Na svoji zemlji svoj gospod. Vemo, kaj je hotel reči. Pa tu ne gre za to, da zapišemo kaj o politiki, narodnosti ali gospodarstvu. Gre za nekaj drugega. Tuja zemlja je izgovor za premnoge, da izgubijo pod seboj tla, ki bi se jim reklo: močnost, samostojnost, obvladavanje samega sebe. Tuja zemlja z vsemi svojimi slabostmi, zapeljivostmi, pohujševanjem — javno grešnostjo. Ta jim gospoduje.

Vzemimo dopis v sydneyanskem dnevniku — enega od več takih:

Zdi se mi, da pornografija — "svinjarija" v tisku — v našem mestu gre bolj in bolj v cvetje. Ne morem si pomagati, moram videti, da je vedno več opolzkih plakatov, ki vabijo v kino, in prav tako več nagote na platnicah revij, ki so vsepovsod naprodaj.

Smo zoper pornografijo z moralnega vidika, pa tudi z lepote. Saj je vsa ta plaža naravnost nagnusna. Vrhu tega je naraščajoča erotičnost med nami znak boleznega norenja v zadevah spolnosti. Res je, da se tudi golo telo lahko predstavi umetniško. Toda tiste izzivalne poze, bingljajoče prsi, skrivence ustnice v nasmehu, izzivajoče ležeča bedra — kdo naj uživa tako "lepoto"?

Javno protestiram, da moram mimo teh stojnic grede na delo in z dela. Gotovo ste še drugi, ki tako mislite in čutite. Oglasite se v javnosti. Vplivajmo na javno mnenje, da se prečisti, in na

zakonodajo, ki v tem popušča, dočim je v drugih zadevah tako silno zahtevna. — Heinz Nonverller, Crows Nest.

Človeka veseli, da se ljudje tako in podobno oglašajo in da dnevni tisk sprejema take dopise. Na javno mnenje seveda ne vplivajo dosti, še manj pa na tiste, ki napravljajo postave. Oblasti se morajo ozirati ne tisoč okolnosti, preden uzakonijo nov paragraf.

Pa tudi če bi. Kaj vse postave zabranjujejo, ljudje pa le ravnajo po svoje. Sami klici in pozivi po novih postavah redko kaj zboljšajo. Prav te dni — pogledjmo v Ameriko! Izglasovala je v sto letih najmočnejše zakone v prid civilnim svoboščinam črncev. Kako so jih premnogi Amerikanci sprejeli? Revolucijo bi hoteli napraviti.

Tudi med nami so, ki pravijo: Avstralija je taka, v njej sem se pohujšal, ona me je zapeljala.

Na tej tuji zemlji ne morem biti svoj gospod. Kamor pogledam, kjerkoli poslušam, zapeljevanje! In na lepem me sredi ceste ustavi lovača . . .

Pa vse te in take pritožbe in zahteve po novih postavah ne pomagajo, če človek ne zna biti močan sam v sebi. Še spričo božjih postav in zakonov sis končno prepuščen samemu sebi, le božja milost je s tabo. Če pa se niti za to ne meniš, je pa še edina odporna sila v tvoji lastni močatosti, da namreč znaš biti na t u j i zemlji s v o j gospod. Če te moči nimaš, postaneš celo na domači zemlji zgolj hlapec, toliko bolj na tuji!

KONCERT SLOVENSKE PESMI 18. JULIJA

Oglas str. 220

O SPREMENBAH PRI MAŠI

PIŠE NADŠKOF DR. POGAČNIK

(Iz njegovega pastirskega lista)

Dragi verniki!

Zadnja leta ste poslušali pastirska pisma, ki so vam jih pisali katoliški škofje Jugoslavije. Tudi z lanskega koncilskega zasedanja smo vam vsi škofje skupaj pisali. Letos vam pastirsko pismo pišem sam, administrator ljubljanske nadškofije. To pismo boste slišali tri nedelje zapored. Vsako nedeljo vam hočem govoriti o drugi zadevi. Vem, da najprej pričakujete, da vam pripovedujem o sklepih vesoljnega zbora; o tem boste slišali danes. Naslednji dve nedelji vam hočem položiti na srce dve zadevi, ki sta za nas kristjane danes posebno pereči: posvečevanje Gospodovih dni in dolžnosti vesti na prometnih cestah.

Odlok o bogoslužju.

Četrty december lanskega leta je bil zgodovinsko pomemben dan. Natančno na ta dan pred štiristo leti se je končal dosedaj najdaljši in najvažnejši koncil v cerkveni zgodovini, tridentinski koncil. Na dan 4. decembra 1563 so koncilskim očetom od ganjenosti in veselja da je veliko delo srečno dokončano, solze zalile oči. S tistim dnem se je v zgodovini Cerkve začelo novo obdobje. Na isti dan, 4. decembra lanskega leta, je bil sprejet in razglašen prvi odlok drugega vatikanskega zbora, odlok o bogoslužju, s katerim se nedvomno v zgodovini Cerkve spet začenja nova doba. Isti dan je bil razglašen tudi odlok o krščanskih načelih glede kina, tiska, radia, televizije, o čemer boste slišali ob drugi priložnosti.

Odlok o bogoslužju je kakor drobno seme, zasejano v zemljo; šele počasi bo vzkalilo in pognalo in rodilo obilne sadove. Razumljivo je, da so tisti, ki pričakujejo od koncila hitrih, temeljitih in celo presenetljivih sprememb, razočarani, a zelo se motijo. Cerkev je živo telo Kristusovo. V vseh živih pa, tako tudi v Cerkvi, vse raste in dozoreva počasi. Novi koncilski odlok za zdaj še ne uvaja nobenih sprememb in novosti v mašo in obrede svetih zakramentov, temveč postavlja za obnovo bogoslužja samo temelje, daje načela in nakazuje smernice, po katerih po posebna komisija po koncilu obnovo izvedla. Tudi pred štiristo leti so nove mašne in obredne knjige izšle šele nekaj let po končanem tridentinskem zboru. Tako bomo šele po nekaj letih dobili prenovljene mašne knjige, duhovniki pre-

urejen brevir. V komisiji, ki bo vse to skrbno sestavila, bodo sodelovali strokovnjaki in škofje vsega sveta.

Maša bo nekoliko "drugačna".

Gotovo vas zanima, kakšne spremembe moremo, če beremo koncilске odloke, pričakovati. -- najprej pri maši. Poglavitno, kar hoče koncil z obnovo bogoslužja doseči, je to, da bi verniki ne bili pri nedeljski maši samo gledavci in opazovavci, temveč zavestni sodelavci. Maša je namreč že po svoji naravi skupno sveto opravilo vse župnije. Vsak ima pri njej svojo nalogo: mašnik, strežnik, pevci in verniki v cerkvi. Že o izvoljenem ljudstvu stare zaveze je Bog rekel, da so "kraljestvo duhovnikov in svet narod (2 Mojz 16,6), to je, od drugih narodov ločen in Bogu posvečen narod z nalogo, da časti pravega Boga.

Koliko bolj to velja za kristjane, ljudstvo nove zaveze, ki jih sveti Peter (1 Pet 2, 5; 9) imenuje "kraljevo duhovstvo, svet narod," ki daruje Bogu prijetne daritve po Jezusu Kristusu. Ker ste vsi verniki pri krstu postali udje Kristusovega telesa, člani novozaveznega izvoljenega ljudstva, ste s tem dobili tudi pravico in prevzeli dolžnost, da ste ne le pri maši navzočni, temveč da z mašnikom, po katerem se Kristus daruje, tudi vi darujete Kristusu in tudi sebe Bogu. To morate storiti najprej v sreju; če niti tega ne storite, ste pri maši le po zunanje. Najbolje ste pa pri maši, če tudi na zunaj vidno pokažete, da darujete, to je, če pri maši skupno požete in to, kar je vaša vloga pri maši, skupno molite. Tako se maše zavestno in dejavno udeležujete. To pobožno in dejavno sodelovanje vernikov, pravi koncilski odlok, je treba obnoviti in gojiti, zakaj iz takega obhajanja božjih skrivnosti in prvi vrsti izvira resnično krščansko mišljenje in življenje, kakor je zapisal že sveti Pij X. in za njim ponavlja koncilski odlok.

Da boste pri maši laže in z razumevanjem sodelovali, bo seveda moralo biti pri maši več slovenskega. Pri obnovljeni maši bo mašnik berilo in evangelij kar pri maši prebral v slovenskem jeziku, zato jih ne bo treba znova brati pred pridigo. Tudi mašnikov opomini in pozdravi, ki so med mašo namenjeni vernikom, molitve in spevi, ki naj jih verniki razumejo, bodo v domačem jeziku.

Nedeljska berila in evangeliji ne bodo več vsako leto isti, kakor so zdaj, temveč se bodo ponavljali šele čez več let; to zato, da boste slišali čim več iz svetega pisma, zlasti iz Jezusovega življenja. Nekaj sprememb bo tudi v mašnem obredu samem in tako vam bodo posamezni obredi in mašnikove kretnje bolj razumljivi, zato boste laže pobožno pri maši. Pri darovanju bodo vpeljane molitve za sveto Cerkev, za oblastnike, za vse, ki so v

stiski, za vse ljudi in za zveličanje vseh. To bodo podobne molitve, kakor jih zdaj opravljamo na veliki petek, seveda bodo v slovenščini. Take molitve so bile nekdanj v Cerkvi v navadi, zdaj bodo obnovljene.

Dopolnjen obred zakramentov

Gotovo bi me zdaj radi vprašali, ali bodo tudi pri delitvi svetih zakramentov kake spremembe. Pri krstu bodo na primer naštetje tudi dolžnosti staršev do otrok in botrov do krščencev. Birma bo lahko tudi med mašo in pred birmo bodo birmanci ponovili krstno obljubo. Pri poroki bo duhovnik vedno bral berilo in evangelij poročne maše in ves poročni obred bo lepši in bogatejši. Lahko se torej že naprej veselimo, da bomo po tej obnovi bogoslužje in njegove obrede mnogo bolje razumeli in zato lahko iz njega zajemali več milosti.

Bogoslužje, v prvi vrsti maša, je, kakor pravi koncilski odlok, vrhunec vsega, kar se v cerkvi godi, in obenem vir vse moči svete Cerkve. Bogoslužje opravlja Kristus, glava Cerkve, in vsa Cerkve, njegovo telo. Pri bogoslužju Boga najlepše častimo; pri bogoslužju, zlasti pri maši z obhajilom, se duše najbolj posvečujejo; saj se pri maši ponavlja in pred nami ponavzočuje Kristusova daritev na križu, pri kateri je Kristus dal svojemu Očetu vso čast in nam zaslužil vse milosti. V bogoslužju, ki ga opravljamo na zemlji, zlasti pri maši, posnemamo in naprej okušamo, pravi koncil, tisto bogoslužje, ki ga opravljajo s poveljanim Kristusom angeli in svetniki v nebeškem Jeruzalemu, kamor tudi mi potujemo. Ko obhajamo bogoslužje z vso množico nebeške vojske, pojemo z nji-

mi Bogu slavo, obhajamo spomin svetnikov v upanju, da jim bomo v nebesih pridruženi, in od tam pričakujemo našega zveličarja Jezusa Kristusa; ko se prikaže on, naše življenje, se bomo tudi mi z njim prikazali v slavi (Kol 3, 4). Tako govori koncilski odlok o bogoslužju.

Sodelovanje z mašnikom

Maša mora biti naša najlepša izpoved vere in nam mora dati moči za krščansko življenje. Maša je obnova naše zaveze z Bogom in nas mora priganjati k delom ljubezni. Da bo pa res središče in prvi vir krščanskega življenja, mora biti res skupno opravilo farnega občestva. Niste najbolje pri maši, če gledate mašnika pri oltarju, kjer vas zastopa le majhen mašni strežnik, in pri tem poslušate cerkvene pesmi, sami pa molite, morda le rožni venec, ko knjižice ali nimate ali ne vidite brati. Pri maši vsi radi pojte, in to glasno in navdušeno, saj je maša naše skupno sveto in veselo opravilo. Nemi in mrmrajoči častivci ne morejo biti Bogu všeč. Tuži Kristus in njegovi apostoli so, ko so obhajali zadnjo večerjo, peli obredne pesmi. O bogoslužju prvih kristjanov pa pravijo Apostolska dela, da so kristjani vsak dan lomili po hišah kruh in uživali jed z veseljem in preprostim srcem, hvaleč Boga, in priljubljeni pri vsem ljudstvu (2, 46; 47).

Tako nam, dragi verniki, naroča koncilski odlok. Z veseljem se ravnajmo po njem! Saj je naši ljubljanski nadškofiji sveta stolica že pred nekaj leti posebej priporočala tako-imenovani "liturgični apostolat," to je življenje z bogoslužjem, ki naj s krščanskim duhom prekvasi vse naše življenje.

Po nedeljski maši v Vilawoodu

Izpod

Triglava

REVIJA "PERSPEKTIVE", ki jo je sedaj Vida Tomšičeva zatrla kot režimu nevarno, je izhajala po lastni izjavi v 1200 izvodih, ki so bili vsi razprodani. Izjava dodaja: "Po popraševanju, ki vlada zanjo, bi prodali gotovo še nekaj 100 izvodov. Po površnih podatkih, ki jih imamo, prebere vsako številko po nekaj ljudi." — Celotni letnik je štel 1280 strani. Poedina številka je stala 180 din. Uredniki so imeli skupno mesečno plačo 54,262 din. Dopisniki in sodelavci so prejeli za prispevke honorar. Vse to je bilo mogoče le zato, ker je država dajala reviji visoko podporo, dokler ni uvidela, da s tem podpira nevaren — "neobelo-gardizem" . . .

VAŽNOST ANGLEŠČINE se zdi tudi oblastem v Sloveniji tako velika, da v Ljubljani ustanavljajo angleško gimnazijo. Seveda ne za kake Angleže, ampak za slovenske dijake, ki naj se že zgodaj dobro nauče angleščine. Sprva bodo v nižjih razredih poučevali angleščino kot predmet, v poznejših razredih bo postopoma angleščina postala učni jezik. Take gimnazije so že ustanovile razne druge države po zahodni Evropi. Gre za to, da si vsaka država sama vzgoji kader bodočih uradnikov, ki bodo v tujem svetu in doma lahko opravljali službe, v katerih je točno znanje angleščine nujno potrebno.

LJUBLJANSKI NADSKOF DR. POGACNIK je tretji del svojega pastirskega pisma (prvi del imamo v tej številki MISLI) posvetil avtonobilistom in drugim voznikom po javnih cestah. Opozoril jih je v dosti obširni razpravi na to, da je neprevidna vožnja ne samo življenju nevarna, ampak tudi greh, to se pravi: zadeva vesti. Med drugim piše: "Uradna statistika nam pove, da je samo v Sloveniji tedensko čisto do sto prometnih nesreč in da se jih le malo zgodi zaradi tehnične pomanjkljivosti vozila, največ pa po večji ali manjši krivdi človeka. Statistika tudi pove, da je na naših cestah razmeroma več nesreč kakor v drugih deželah."

V GORICI SO KOROSKI PEVCI gostovali s svojim koncertom na belo nedeljo. To je bil mešan pevski zbor pod imenom JAKOB GALLUS-PELTELIN. Vodi ga priznani glasbenik dr. Franc Cigan in vključuje požrtvovalne pevce in pevke iz vse slovenske Koroške. Svoj sedež ima zbor v Celovcu.

Udeleženci koncerta so prišli poslušat krasno petje vse od Vidma na eni strani, pa do Trsta na drugi. Točko za točko je pa sproti oddajal radio Trst. Koncert je trajal blizu dve uri. V prvem delu so peli umetne pesmi, v drugem narodne. Ob koncu je bilo toliko ploskanja, da je moral zbor dodati še eno točko — "Nmač čez izaro" . . .

MLADINSKE BRIGADE se še niso preživele v Jugoslaviji in seveda mora vanje prispevati svoje fante in dekleta tudi Slovenija. Zdaj gradijo jadransko cesto skozi Črno goro. Vezala bo kraja Bi-jelo polje in Kolašin. Vseh brigad je nad 150 in vseh mladincev nad 20,000. Nekaj stotin fantov in deklet je pa baje iz tujine in so se ponudili za delo iz golega navdušenja za tovarštvo v znamenju rdeče zvezde. Stroške za gradbo ceste nosi v glavnem Amerika. Fantje in dekleta so po veliki večini dijaki in dijakinje. Da se jim možgani pri težkem delu ne skisajo, za to poskrbe uradni predavatelji, ki jim sicer ne predavajo šolskih predmetov, pač pa jim močno vbijajo v glavo "današnja stvarnost," ki je iz nje sestavljena Jugoslavija "od Triglava do Balkana."

TRZAŠKI "NOVI LIST", politični tednik, ki je najbolj znan po svoji naklonjenosti komunističnim režimom onkraj meje, je objavil oceno Mauserjeve knjige LJUDJE POD BIČEM. Ocena ali kritika je v glavnem dobra, pohvali pisatelja, da nikjer ni prestopil meje, ki loči resno umetniško prizadevanje od ideološko tendenčne literature. Dostavlja pa, da Mauser prehitro piše povest za povestjo, zato pride marsikaj v tisk, kar v pisatelju samem še ni do konca dozorelo. GLAS SKA v Argentini k vsemu pristavlja, da je v vseh teh letih Novi list prvič omenil katerokoli knjigo, ki jo je izdala Slovenska Kulturna Akcija. Doslej menda ni nobene videl — od 50!

CANKARJEVA ZALOŽBA V LJUBLJANI je izdala knjigo o lepem vedenju. Gotovo nekaj podobnega, kot je nam znana KAR PO DOMAČE, ki je izšla v Argentini. To ljubljansko knjigo je spisal neki Leo Žlebnik in sicer na 336 straneh. Naslov ji je: "Da bi se bolje razumeli". Namen ji je, da bi jo ljudje vedno imeli s seboj in s pomočjo njene vsebine lažje prenašali vsakdanje težave in tegobe.

MEŠKOV SKLAD so ustanovili v Slovenjem gradu v spomin nedavno umrlega pisatelja Ksaverja Meška. V sklad bodo zbirali denar, ki naj bi z njim podpirali bodoče slaviste pri njihovem študiju na univerzah. Pričakujejo, da bodo razna podjetja in bogati poedinci dali v sklad lepe vsote.

NA GROB PROFESORJA GRIVCA, ki je bil največji poznavatelj sv. bratov Cirila in Metoda ter njune dobe, je poslalo žalni venec mesto Ellwangen v Nemčiji. V Ljubljano sta prinesla venec dva uradna odposlanca omenjenega mesta in ga osebno položila na grob. Napis se glasi: "Dem berühmten Gelehrten in Dankbarkeit — Stadt Ellwangen". Dokazano je, da je prav v mestu Ellwangen sv. Metod preživel največ svojega prognanstva od strani nemški škofov. Ko je mesto Ellwangen slavilo neko svojo obletnico, je bil prof. Grivec naprošen, da napiše o tem poseben spis za spominjsko knjigo. Grivec je ustregel, zato je mesto zdaj tako počastilo njegov grob.

SLOMŠKA NA OLTAR!

P. Odilo, namestni postulator

V VERSKEM LISTU "DRUŽINA", ki izhaja v Sloveniji, beremo naslednje veselo poročilo:

ZAHVALA B. SLUŽABNIKU SKOFU ANTONU MARTINU SLOMŠKU

Sk. ordinariatu v mestu Lomaz de Zamora v Argentini je predložena prošnja ozdravljenca Janeza Luzo, da naj škof. komisija preišče njegov primer, ko je nenadoma ozdravel na priprošnje božjega služabnika Slomška.

"Dne 21. I. 1963 sem zbolel na gripi, vendar sem po malem še delal. Dne 28. januarja sem moral ostati v postelji. Dne 29. I. je zdravnik ugotovil pljučnico. Po nekaj dnevih sem vstal. Dne 3. II. se je bolezen poslabšala. Dne 5. II. je zdravnik odredil popolno mirovanje, ker se je vnetje pljuč ponovilo. Kljub zdravljenju sem se počutil vedno slabše. Tudi dihanje je bilo zelo otežkočeno pri vsakem premiku. Dne 27. II. so me preiskali s tubo skozi grlo in so ugotovili, da imam na pljučih bulo. Dne 5. marca je zdravnik izjavil hčerinemu možu, da vsi znaki kažejo, da je rak na pljučih, da je nujna operacija. Zdravnik tudi ni hotel več napisati zdravljenosti iz razloga, ker je zboljšanje mogoče samo z operacijo. Ko so mi povedali, da je potrebna operacija, sem rekel: Začnimo devetdnevno k škofu Slomšku, vsak dan tri očenaše, da bi bil obvarovan vsaj operacije. Za 13. marec je zdravnik odredil

O ZATRTJU REVIIJE "PERSPEKTIVE" v Ljubljani je prinesel dolg članek tudi največji ameriški dnevnik NEW YORK TIMES. Napisal ga je belgrajski njegov dopisnik David Binder. Članek piše, da je dogodek razburil tudi belgrajsko javnost, čeprav se stvar v prvi vrsti tiče Slovenije. Zoper zatrtje revije so nastali razni protesti. Posebej omenja, da je 57 pisateljev v Sloveniji, ki se zbirajo okoli podobne revije SODOBNOST, podpisalo tak protest in ga poslalo vladi. Dalje poroča, da je od urednikov bivše revije PERSPEKTIVE bilo več aretiranih, navaja jih z imeni. Ves Binderjev članek je prav za prav razprava o tem, koliko je resnice v trditvi, da se je zadnje čase Titov režim močno "liberaliziral". Binder pokaže to "liberalizacijo" ob dejstvu, da v Jugoslaviji ni svobode tiska.

prevoz v bolnico, bil je to ravno zadnji dan devetdnevnic. Na predvečer sem se nameraval nekoliko umiti. Ko sem se sklonil, mi je zmanjkalo sape, srce mi je začelo tako močno biti, da sem mislil, da me zaduši. To je trajalo nekako pet minut. Prihodnji dan, ko so me peljali v bolnico, sem se počutil precej bolje, preden pa me je operiral, je dejal, da bi bilo dobro še enkrat vzeti radiografijo, katero je tudi ukazal takoj razviti. Ko jo je zdravnik videl, je prišel iskat prejšnjo sliko. Po primerjavi obeh nas je poklical v sobo in dejal: Po vseh preiskavah je bilo vidno, da je nekaj zelo hudega, toda bule, tvora ni več, pljuča so čista, operacija je nepotrebna. Lahko greste domov. Dne 15. aprila so vzeli še eno radiografijo, po izjavi zdravnika za kontrolo. Iz te je razvidno, da so pljuča popolnoma zdrava, tako je izjavil zdravnik. Dne 30. maja sem bil zopet pri zdravniku zaradi pritiska krvi, me je zopet preiskal in ponovno izjavil, da so pljuča popolnoma zdrava. Mi smo v devetdnevnicah prosili, da bi bil obvarovan vsaj operacije, pa sem sedaj popolnoma zdrav, za kar se moram zahvaliti božjemu služabniku A. M. Slomšku."

To zahvalo iz daljne Argentine objavljamo v spodbudo svojim rojakom, da se tudi v svojih zadevah zaupno obračajo na b. sl. Slomška.

Darovala sta za Slomškovo zadevo: I.M. en funt, Franc Vrabec pet funtov. — Bog povrni, drugi posnemajte!

POSKUSI ZEDINJENJA S PRAVOSLAVNIMI

PASTI V RAZPRTIJO IN RAZKOL je silno lahko tudi iz malenkostnih razlogov. Doseči trajno spravo in ponovno zedinjenje je pa neizrečeno težko. Posebno če se je razkol vlekel skozi mnoga stoletja.

Poskus zedinjenja na vesoljnem cerkvenem zboru v Lyonu na francoskem leta 1274 je zaradi šibke priprave in očitnega političnega ozadja do cela spodletel.

Tudi zedinjenje na ponovnem cerkvenem zboru v Florenci na Laškem leta 1439 ni prineslo mnogo sadov, čeprav sta se latinska in bizantinska Cerkev tedaj z vso resnostjo pogajali. Učeni teologi Vzhoda in Zahoda so razčistili glavne razlike: 1. nauk o izhajanju Sv. Duha iz Očeta in Sina; 2. nauk o vica; 3. veljavnost opresnega kruha za sv. mašo; 4. prvenstvo rimskega škofa — papeža.

O vseh štirih točkah so po dolgih razpravah dosegli zedinjenje. Dne 6. julija 1439 sta v florentinski stolnici. S Maria del Fiore prebrala zastopnik Zahoda kardinal Cesarini v latinščini, zastopnik Vzhoda nadškof Besarion pa v grščini spomenico zedinjenja, ki se začneja:

“Veselijo naj se nebesa in raduje naj se zemlja; odstranjena je stena, ki je delila vzhodno in zahodno Cerkev; mir in soglasje sta se vrnila.” Ob koncu branja sta si oba zastopnika dala poljub miru.

Za zedinjenje v Florenci se je izrekel carigraski patriarh in bizantinski cesar ga je zlasti iz političnih razlogov z vso vnemo podpiral. Sprejel je ujedinenje tudi predstavnik ruske Cerkve kijevski metropolit Izidor. Ta je bil poleg nadškofa Besariona najbolj odločen zagovornik sprave. Vendar je na žalost blesk zedinjenja kmalu ugasnil. Grška nižja duhovščina in preprosto ljudstvo kljub turški nevarnosti psihološko nista bila dovolj pripravljena. Prav tako metropolit Izidor v Rusiji ni našel razumevanja. Moskovski knez Vasilij II. ga je celo vrgel v ječo, vendar se mu je posrečilo pobeigniti in se umakniti na Zahod. Tako se je umaknil tudi nadškof Besarion iz Carigrada — in zaradi odpora na Vzhodu se je zedinjenje ponesrečilo.

Nekaj uspehov je pa le bilo

Florentinska skrbno sestavljena spomenica o doseženem zedinjenju je sicer ostala le na papirju, kljub temu je služila za podlago vsem nadaljnjim

poskusom za zedinjenje. In nekateri poskusi so uspeli.

Leta 1596 so se v Brest-Litovsku zedinili s katoliško Cerkvijo Ukrajinci, dasi ne prav vsi. Že v naslednjem stoletju je zedinjenje pritegnilo še več Ukrajincev in podkarpatskih Rusov ali Rusinov. Proti koncu istega stoletja so stopili v katoliško Cerkev v precejšnjem številu Srbi, ki so morali bežati pred Turki. Vstopile so tudi večje skupine Romunov, ki so bili kristjani že nekako od 6. stoletja in imeli latinski obred. Pozneje so pod vplivom Grkov prešli v pravoslavje, zdaj so se pa vrnil pod papeža. V poznejših stoletjih so se zedinile z Rimom tudi skupine Grkov, Bolgarov in Belorusov. Vendar je vse to v primeri s celoto vzhodne Cerkve le malenkost.

Rus Vladimir Solovjev

Florentinsko zedinjenje, ki so ga podpisali najvišji predstavniki obeh Cerkva, ni nobena stran uradno preklicala. Če gledamo na to ujedinenje s pravnega stališča, velja še danes. To spoznanje je proti koncu 19. stoletja zajelo največjega ruskega filozofa Vladimirja Solovjeva, da je mnogo razmišljal o stvari in se kmalu začutil v srcu katoličana. Čez čas je pristal tudi na formalni prestop v katoliško Cerkev in s tem korakom vzbudil druge ruske izobražence, da so začeli obračati oči proti zahodni Cerkvi.

Lahko rečemo, da je od vesoljnega zboru v Florenci naprej prestopilo v katoliško Cerkev nekako 12 milijonov pravoslavnikov, po veliki večini Slovanov. V koliko ta številka še danes drži, je težko reči. Vsi ti ujedinenji (unijati) so padli pod komunistično knuto in ta jim ne pusti, da bi kot taki sploh obstajali — izjema je Jugoslavija. Prav tako ni lahko povedati, koliko Slovanov je ostalo v vzhodni Cerkvi pravoslavno-krščansko zavednih. Navadno se navaja število 150 milijonov.

Ponovni poskusi zedinjenja

Prej smo omenili, da je bil glavni vzrok za ponesrečenje zedinjenja ob času vesoljnega zboru v Florenci — **prešibka priprava**: nepoučenost pravoslavnikov množic. Podpisi škofov nimajo učinka, če jih verniki ne sprejmejo. Ko pa zdaj, po tolikih stoletjih ločitve, spet poskušajo priti skupaj, se obe strani zavedata, da se taka napaka ne sme ponoviti. Spoznavajo celó, da dandanes ni dovolj, če mislimo samo na dobro pripravo Vzhoda, **tudi Zahod mora sam sebi dobro pripraviti tla** za sporazum. Saj je tudi Zahod marsikaj zagrešil in s tem poglobil ločitev. Ni vsega kriv samo Vzhod.

Predvsem je krivda Zahoda v tem, da smo katoličani tako malo mislili, vsaj do najnovejšega

časa, na pravoslavne in smo jih bolj prezirali kot imeli za brate. Naš odnos do njih je bil vse preveč razumarski, hladen. Bili smo zaprti sami vase in tudi med seboj sprti. Res je, da se je Vzhod brez pravičnih razlogov sam odtrgal od Petrove skale, to seveda drži. Kljub temu bi moral Zahod obdržati čustva ljubezni do odtrganih in jim vsaj po tej poti lajšati povratek in gladiti pot do njega. Preveč je bilo na Zahodu mnenja, da se mora Vzhod do tal ponižati, vreči od sebe vse, kar ni popolnoma v skladu z zahodno Cerkvijo. Z eno besedo — tako so mnogi zahtevali — pravoslavni morajo postati "latinci", drugače jim pot do nas ni odprta!

To napako so začeli spoznavati zahodni kristjani sami v novejšem času pod vplivom odličnih papežev. Ti so vrgli v svet odločen opomin, da tak odnos do Vzhoda ni pravi. Poudarjali so, da ima vzhodna Cerkev vso pravico do svojih lastnih bogoslužnih obredov, domačega jezika in drugih starodavnih navad. Izjavljali so, da vse to lahko ostane z njimi tudi potem, ko bi se zedinili z zahodnimi kristjani.

Papež Janez XIII.

Rajni papež Janez je dobil od Boga posebno poslanstvo, da zedini kristjane. Tako je izjavil pravoslavni škof v New Yorku že kmalu po izvolitvi novega papeža. Od tedaj do danes so isto misel ponovili že neteti pomembni možje in žene.

Vest o sklicanju koncila so mnogi pravoslavni z navdušenjem pozdravili, zlasti pa carigrajski patriarh Atenagora. Ko je Janez umrl, je patriarh ohranil v sebi vso pobudo, ki jo je prejel od njega. Da je res tako, je pokazal o priliki, ko no se je s sedanjim papežem Pavlom osebno sešel in se z njim poljubil v Palestini.

Pravoslavni teologi so napravili mnogo novih študij v zadevi koncila in njegovih smernic za zedinjenje. Vsi si ga želijo, kako kmalu utegne priti, o tem imajo različna mnenja. Večina sodi tako kot katoliška Cerkev: MORA priti do njega, poprej pa nas vse čaka veliko delo — pripravljanje ugodnih tal za njegov prihod in to predvsem v dušah in sreih širokih katoliških in pravoslavni Kristusovih vernikov.

C E L J E

I G R A B O !

Oglas stran 221

JURIJ KOZJAK

Spisal J. Jurčič pred 100 leti.

(Nadaljevanje)

ŠESTO POGLAVJE

*Al prijezdi mož neznanski,
časa dečku ni bežati,
že ga ropar privezuje,
žene ga naprodaj v robstvo.*

A. Umek.

STORJENA JE BILA PREGREHA, črna kakor srce Petrovo. Prodal je bil sina svojega lastnega brata iz lakomnosti — nedolžnega dečka. Tiščalo je morda nečloveškega strica pri srcu in vest ga je morda pekla, kakor peče vsakega grešnika, a kesal se ni. Dobiček mu pride na misel, hudir mu šepeta na uho, da mu pride v last vse, kar bi imel sinovec podedovati: in v veselju si Peter mane roke. Kalil mu je to veselje samo še strah, da ne bi cigan srečno odpeljal otroka in da bi ga utegnil izdati. Pa tudi za to si je vedel poiskati tolažbe.

Naglo se je bilo razširilo po okolici, da je krde-lo ciganov hotelo gospoda Marka obesiti ter da so naleteli na Petra in hlapce, ki so se morali odkupiti. Ko pa ciganov potem ni bilo nikjer v okolici videti, kajti pomeknili so se bili v gozd, so menili vsi, da so odjezdili.

Peter, na videz ves v skrbeh za svojega stričnika, je bil prepovedal prve dni po svoji nevarnosti očetu Bernardu voditi dečka z gradu. Malo dni pozneje pa je dovolil zopet, celo velel je, da sme iti v vas med kmečke ljudi.

Tam je stala sredi vasi pod Kozjakom lepa košata hruška. Le-sem je zahajal oče Bernard s svojim učencem, mladim Jurijem: kajti dober gospod mora poznati svoje podložnike in jih mora ljubiti, je rekel oče Bernard, in zato je hotel, da se tudi mladi Jurij že v mladih letih privadi svojim kmetom. Zato je minilo le malo dni, da ne bil z njim na klopi pod hruško. Ljudje so radi videli mladega okretnega gospodiča in sivega prijaznega meniha v beli kloštrski halji. Oče Bernard je bil odnekod s tujega prišel v stiški samostan. Ko so ga ljudje prvič spoznali, se še niso mogli pogovarjati z njim, kajti govoril je tuj jezik. Šele pozneje se je bil naučil po govoricah slovenski jezik, kakor ga je govoril kloštru podložni narod. Potem je bil ljudstvu najljubši duhovnik izmed vseh menihov. Res se mu je znalo na jeziku, da je tujec, vendar so ga ljudje še rajši poslušali, ko je zavijal njihov govor drugače kakor domači.

Govorilo se je, da je bil ta gospod nekaj vojščak, da je pa objubo storil in se pomenišil. Ljudem res ni šlo v glavo, kako bi bil tako ponižen gospod mogel kdaj biti oduren vojniki. Že marsikomu je bilo na jeziku, da bi ga poprašal sam, ali nihče si ni upal, vsakemu je ostalo vprašanje na jeziku. Oče Bernard sam pa je rajši pravil o drugem in drugih kakor sam o sebi.

Tudi tisto popoldne sta sedela duhovni učenik in plemeniti njegov učenec pod hruško. Vaščanje so hodili mimo. Vsak je že od daleč grede snel pokrivalo z glave in spoštljivo ogovoril očeta. Eni so šli po opravih dalje, eni pa so se ustavili tam ter popraševali in poslušali vljudnega starca, ki je veliko vedel. Zbrala se je krog njega precej velika družba starih ljudi, žensk in otrok. Pri takih prilikah je oče Bernard rad pravil razne zgodbe iz svetih bukev. Kakor še dandanes, so bili tudi nekaj slovenski kmetje radovedni; nič vaščanom ni bilo bolj pogodu kot to, da jim je oče Bernard kaj lepega povedal.

Kaj čuda, ako ga tačas tudi poprosijo, naj pove povest o močnem Samsonu dalje.

"Ali se vam lepa zdi?" pravi starček.

"To se ve, da je. Včeraj ste povedali, kako so Filistranje Samsonovo uganke ugenili in trideset sukenj in stavi pridobili", odgovori eden kmetov, naslonjen na motiko,

"Tačas", je pravil menih radovedni družčini, "je bilo žito v klasju in že zrelo, le srpa in ženjice še ni bilo. Samson se izmisli, kako bi se maščeval nad Filistrani. Bilo je pa na Jutrnem veliko lisic in lisjakov. Samson jih nalovi tristo ter jih zveže po dve in dve za repe. Med repe priveže goreče plamenice in tako spusti lisice po polju Filistranov, svojih sovražnikov. Ostrašene lisice lete vse vprek po žitu in požgo do bilke vso strnino. Filistranje niso imeli kaj jesti pozimi. — Potem gre Samson v neko jamo v okraju rodu Judovega. Filistrani zvedo, kam zahaja tisti, ki jim je toliko nesrečo naklonil. Cela vojska se zbere in oblega Samsona v jami, celo tritisoč mož in rodu Judovega se jim pridruži. Le-ti pridejo k Samsonu in mu vele, naj se vda. On reče: Ako prisežete, da me ne umorite, pa se vam vdam. Prisežejo in zvežejo Samsona ter ga odvedo v tabor Filistranom. Sovražniki ga hočejo brž prijeti. Zdajci pride Gospodova moč čezenj in naglo pretrga vrvi, kakor da bi bilo končevje; zgrabi neko oslovsko čeljust, ki je ležala na tleh, plane nad Filistrane in jih potolče blizu tri tisoč. Drugi pobegnejo."

To mirno veselje pa jim je prestrigel deček, ki je zavpil: "Lejte, lejte, Turki!"

Res so dirjali čudni možje proti vasi. Napol oblečeni, umazani in rjavi, so sedeli na iskrih konjičih, ki so jih urno noslili kot lastovke po zraku.

Strah je prevzel vso družbo, ko so začuli krik: "Turki!"

"To niso Turki, ciganje so," pravi star mož, oprt na palico. "Ti nam ne store nič žalega na vasi, posamezne bi morda že prijeli."

"Hudobni ljudje so to, brez vere v Boga", reče kmet, ki je držal motiko, "sam Bog nas varuj in Mati božja, ko bi le kaj več mož bilo tukaj, vse je na polju."

"Le-sem jezdiijo", pravi neka ženska, "bežimo v hiše!"

"Ne bojte se," pravi oče Bernard, "če imajo tudi slabe namene, Bog varuje nedolžnega." Rekši pa se je starcu roka tresla; nevede prime dečka Jurija za roko s svojo blagoslovljeno desnico, ki bi ga bila morda branila pred tridesetimi leti, ali zdaj je delala križe, za bran je bila pretežka.

Ciganje so bili že tukaj. Bilo jih je res strašno gledati, kako so malim konjem viseli naprej čez grivo ter drevili naravnost proti hruški. Zdadci se razbeže otroci in žene, le menih z grajskim dečkom in nekaterimi moškimi ostane na mestu.

"Vi imate tukaj lepega dečka", pravi dolgi cigan Samol ter stopi s konja in z njim tudi eni njegovih tovarišev, "ali bi ga ne hoteli nam izročiti? Sicer mu pri nas ne bo ravno dobro, pa bi ga vendar radi in staremu očetu tukaj nima kaj pridovati." Rekši pristopi cigan zasmehljivo in zgrabi malega dečka, ki se je zastonj jokaje skušal skriti za očeta Bernarda.

"Kaj bi radi? Proč!" reče menih Bernard in brez strahu stopi ciganu nasproti. "Poberite se, kajoni, da vas božja roka ne zadene. Kaj hočete s tem dečkom? Nihče se ga ne bo dotaknil brez kazni, nedolžna kri v nebo vpije."

"Ha, ha", se zasmee divjak. "Slabo ste naleteli na poslušavce, ako ste menih, kakor se mi vidi; nas se take pridige ne primejo." Drugi cigani, ki so sedeli še na konjih, so priganjali glavarja, naj naglo opravi, zato zgrabi stari hudodelnik slabega starca in ga odrine, da bi prijel dečka.

"Stoj, potepuh, ne boš ga ne," pravi zdaj kmečki mož, ki se je podpiral na motiko, vzdigne svoje orodje in gotovo bil bil ciganu črepino razklal, ko bi ne bil ta naglo ko maček odskočil. Starac, ki je slonel ob palici, je jel na pomaganje klicati; vendar ciganje naglo poskačejo s konj in oba kmeta sta ležala pri tej priči prebodena in krvava na tleh. Prikazal se je tam pa tam kak možiček izza ogla, toda ko je videl, da je sam, sovražnikov pa mnogo, se je skril tudi on.

Samol zgradi fantiča za roko in ga posadi na konja, usede se nanj in preden je človek vedel, so odjahali ciganje naglo kot strela. Oče Bernard omedli.

Vaščanje so se zdaj šele zbirali; eni so prileteli-

li s polja na veliko kričanje in vpitje, eni iz hiš, eni so strmeli, eni molili, nobeden ni vedel, kam bi se dejal; in preden so se zmenili, da bi bilo dobro naznaniti v grad to grozovito novico, so bili cigani lahko že za deveto dolino. Nazadnje vendar teko kaki trije na grad Kozjak in vpijejo, da so ciganje dva kmeta ubili, očeta Bernarda na tla poteptali in gospodiča Jurija na konja posadili in odpeljali.

Peter se je delal osuplega. Nič ni zapovedal, ne tako ne tako. Hlapec Ožbe pa brž zdrami hlapec na konje, da bi jo udrli za cigani. Zdad šele se Peter domisli, da bo tudi on šel; zapove torej, naj še njega počakajo, da se opravi in meč opasa. Da se mu pri tem oprasku ni nič posebno mudilo, to si lahko vsak sam misli. Tudi stari hlapec Ožbe je ob tla bil s peto na dvoru in zadosti razločno godrnjal: "Ta pokveka ni za drugo kakor za zamudo in nagajivost." Malo je manjkalo in bil bi nepokoren odjahal.

Sonce je že zahajalo, ko je z gradu Kozjaka dirjalo krdele hlapcev v svetlem orožju, na čelu grbavi in grčavi Peter, ciganom po sledu. Pa kmetje, ki so gledali za njimi, so precej videli, da so že pri gozdu po napačnem potu zavili. "Na levo, na levo!" so sicer kričali, ali kdo bi jih slišal tako daleč.

Tema nastane. Kmetje se razidejo žalostno in zapro in zapahnejo tisto noč posebno trdno vežna vrata. Cori v gradu prečujejo vso noč in čakajo, kdaj se bodo vrnil hlapci in s seboj pripeljali ljubega dečka, ljubljenca vsakega posebej. Zlasti očeta Bernarda je vrgla skrb na posteljo, tem bolj, ker je menil, da je te nesreče, grozovite nesreče, le on kriv.

Kmetje so doli v vasi zaprti ugibali, kaj bodo cigani z mladim gospodičem. Eni so menili: "Kri mu bodo izpili, da bodo večno živeli." Eni so rekli: "Ne, ampak živemu bodo iztrgali gorko srce, da bodo čarobnije (coprnije) z njim uganjali, ciganke so vse čarovnice." Eni pa so si postavili okovan kij v kot za vrata, da bi se ciganom branili, ako pridejo še po njihove sinove.

Drugi dan je sonce vzhajalo lepo, rdeče, da nikdar tako, ali Petra in hlapcev le še ni bilo z dečkom. Šele proti večeru pridejo, pa brez njega, ki so ga iskali. To se ve, da je Peter le na videz iskal, zapovedal je nalašč jezdit po potih, ki so bili najbolj uhojeni, koder ne bi nihče sledil roparjem. Vendar se je delal grozno skrbnega, in ker ga ljudje niso poznali, so bili res toliko neumni, da so ga imeli za neutolažljivega.

Po vsej okolici so milovali ubogega otroka in njegovega očeta, vrlega Marka Kozjaka, ki pač ni zaslužil take hude nesreče.

(Nadaljevanje pride.)

IVAN TRINKO IN PESNIK GREGORČIČ

Po članku Jožka Kraglja

V ČETRTE GIMNAZIJI V VIDMU (Udine) se je pokojni Ivan Trinko začel zanimati za slovensko knjigo in slovstvo. Srečal se je bil z rojakom kaplanom Petrom Podrekom, ki je imel bogato knjižnico in je tudi sam pesnikoval. Pri njem se je Trinko seznanil s Prešernom in drugimi slovenskimi pesniki ter pisatelji. Odslej je vedno več slovenskega bral in se vadil v pisanju.

Kot bogoslovec je začel pošiljati v ljubljanske liste opise svoje rodne zemlje Beneške Slovenije in razno njeno narodno pravljico. Med drugim pravljico "Divje žene ali krivopete".

Leta 1882, ko je bil Trinko star komaj 19 let, je goriški pesnik Simon Gregorčič izdal svojo prvo knjigo "Poezije", ki jo je tudi Trinko brž dobil v roke. Bral jo je s tako navdušenostjo, da je tudi sam začel kovati pesmi. Tri leta pozneje je v Ljubljanskem zvonu objavil dve pod naslovom: Pesmi Beneškega Slovenca. Nekaj svojih verzov je poslal Gregorčiču v oceno in tako z njim navezal stike. O tem priča Gregorčičevo pismo, ki se je našlo v Trinkovi zapuščini. Glasi se:

"Veseli me, da tudi onstran meje še kako srce bije za slovenski jezik in knjigo njegovo, zlasti me to veseli, ako je tisto srce zmožno za nas ne samo čutiti, nego tudi delati. Naravnost Vam rečem, da Vaše pesmice kažejo lep talent. Ako ostanete poeziji zvesti, lahko za nas še mnogo storite. Vi čutite poetiški in tudi dikcijo imate lepo v oblasti. Tudi slovenščina Vam za Vaše razmere prav dobro teče. Vendar bi želel, da jezikovne študije nadaljujete in dopolnjujete. Kot pravite, ste se učili slovenščine le beroč — svetujem. Vam, da vzamete tudi slovnico v roke: ta je pisatelju neobhodno potrebna. Predolga bi bila pot, ko bi si hoteli samo iz berila sestavljati pravila".

Trinko je rad upošteval modre besede goriškega slavčka. Dajal mu jih je iz lastne izkušnje. Pridno je študiral slovenski jezik, pilil svoje verze in neprestano iskal nasvetov.

Gregorčič je nekaj let pozneje v drugem pismu, ki se je istotako našlo v Trinkovi zapuščini, njegov napredek zelo pohvalil:

"Sinoči prejel sem Vaše pesmice in sem jih hitro in s slastjo prečital. Prav zveselili ste me z njimi. Pozna se Vam tudi velik zavezanec, le tako dalje in videli bodete, da tudi slovenske pesmi Vam ne bodo delale nobene težave. Priporočam se Vam, da mi pošljete še kaj. Ako boste tako napredovali, hvaležna Vam bo književnost slovenska in Vi si zagotovite v njej lepo ime".

Te laskave in spodbudne besede si vlile Trinku toliko poguma, da je izlival svoja notranja doživljenja na papir in objavljal svoje pesmi v Ljubljanskem zvonu ter Dom in svetu. Podpisoval se je z imenom "Zamejski".

Po nekaj letih se je nabralo toliko teh pesmi, da bi zadostovale za samostojno knjigo. Spet je bil Gregorčič, ki je s svojo spodbudo k izdaju take knjige pripomogel. Škoda bi bilo, je pisal Trinku, če bi se pesmi poizgubile raztresene po raznih revijah. Trinko se je odločil in leta 1897 izdal pri Gabrščku v Gorici svoje Poezije v knjigi na 128 straneh. Na Primorskem in v Benečiji so jo z navdušenjem sprejeli. Žal, da je sočasna literarna kritika ozkosrčno sodila Trinkove pesmi, češ da so že zastarele in plod epigonstva, golega posnemanja drugih pesnikov. Trinko je bil občutljiv značaj in ob taki kritiki je svoje pesniško pero — odložil. Pisal je kajpada še in še, toda pesmi komaj kaj.

Šele pozneje se je pojavil slovenski glas, ki je vzel Trinka v obrambo. Prof. Andrej Budal je zapisal:

"Nihče ne dvomi, da so nekatere pesmi Ivana Trinka prav dobre, druge rahlo epigonske, vse pa kot odmevi Beneške Slovenije važne za naše slovstvo in našo kulturo. Če pomislimo, s kakšnimi jezikovnimi in vobče kulturnimi ovirami, s kakšnim neprijaznim ozračjem se je moral Trinko boriti, bomo njegovo pesniško delo pravičneje cenili in ne bomo zahtevali, da mora zanj veljati že vse to, kar je moderna šola šele uvajala . . . Trinko je in ostane priznani pesnik te najzapadnejše slovenske dežele in obenem najzapadnejši pesnik vsega slovanstva".

V prejšnji številki naših MISLI smo pa videli, da je znala o Trinkovi poeziji izraziti globoko občuteno sodbo slavistka Miazzo v Padovi — Italijanka. Ko so bile Trinkove pesmi zbrane in izdane v knjigi, po 60 letih med Slovenci že domala pozabljeni, jo je vzela v roke Italijanka in ob njih dokazala svetu, da je bil Trinko kulturni človek, ki je delal za dva naroda. Od verza do verza je premišljevala Trinkove misli, poslušala utrip njegovega srca in nam podala živo siko umetnika, ki stoji pred nami kot izklesana velika osebnost. Za nas Slovence je to velik opomin, lahko bi rekli: moralna klobuta, kako malo poznamo svoje velike može.

ČUDOVITA ROMARSKA POT NEKRŠČANSKA MOŽA

ANGLEŠKA REVIJA, KI O TEM POROČA, pravi za uvod: Nikjer drugje na svetu bi se ne moglo kaj takega zgoditi. Potem beremo:

Lal Bahadur Shastri, novi indijski ministrski predsednik, je neko zgodnje jutro pretekli teden sedel v glavnem mestu New Delhi v letalo in odfrčal do mesta Nagpur, ki je v cetralni Indiji. Tam je vzel avto in se peljal na deželo v oddaljen kraj, dokler se ni ozka in blatna pot končala v mastnem blatu. Tedaj je Shastri izstopil, zavihal svojo belo haljo do bokov in korakal skozi blato kakih 200 yardov. Šele tedaj je bil načelnik največje demokratične države na svojem cilju. Ta cilj je bil skromno bivališče 68 let starega Vido-be Bhave, "svetega moža" z dolgo brado, ki hodi po deželi bosonog in nagovarja bogate posestnike, naj razdele svojo preobilno zemljo med domače nemaniče.

Minuto po Shastorvem prihodu je stopil predenj Bhave gol do pasu. Shastri se mu je priklonil, se dotaknil njegovih nog in rekel: Žal mi je, da ti moram biti v breme. Potem sta sedla v koč

svetega moža na gola tla in govorila polni dve uri. Preden je Shastri odšel, je rekel zbranim vzhičenim vaščanom: V starih časih so razni kralji potovali zelo daleč, da so pri svetnikih dobili duhovnih pobud. Tako sem napravil tudi jaz. Poromal sem k temu možu in se vračam duhovno pomlajen.

Prej omenjena revija dostavlja: Indija in z njo ves svet naj upa, da je res tako. Zakaj Shastri, ki je nasledil Jawaharlala Nehruja, je vzel nase pretresljivo težko odgovornost. Njegov uspeh ali neuspeh bo potegnil za seboj več ko Indijo, čutila ga bo vsa Azija in za njo ves svet.

Nato opisuje poročevalec na dolgo in široko neverjetno težke probleme, ki se z njimi soočuje današnja Indija: revščina, porast prebivalstva, skoraj 200 različnih jezikov in "narodnosti", cela mreža državic, ki bi rajši postale samostojne kot pripadale federaciji itd. itd. Skoraj čudež se zdi tujemu opazovalcu, da je mogoče govoriti o Indiji kot neki politični edinici.

Shastri se svoje ogromne odgovornosti popolnoma zaveda. V tem bi ga posnemal tudi kak "zapadnjak", celo kristjan, če bi mu bilo stopiti na tako težko mesto. Kar je pa storil s svojim romanjem k "svetemu možu", pa po pravici poganja rdečico v lice nam vsem, ki smo krščanski po krstnem listu, na kako "duhovno pomlajenje" pa tako malo mislimo. . .

Š T I V A N

I. Burnik

*Tam spodaj mirno v njivah spi Štivan.
Ob dolgi trasi cest gramoznih,
ob stranskih potih kolovoznih,
kjer cerkev je, prej stal je samostan.*

*Rimljani z Argonavti so pomrli
in vino PUNICUM je čas izpil s teras.
O oljčnih gajih je ostal le v bajki glas,
tlačani grofu gmajno so odžrli.*

*Strupena burja se še danes dviga,
nad reko v školjih raste brinj in glog.
V trpljenju tolažnik je večni Bog
in sveti Ivan svojim luč prižiga.*

V ČARNEM SIJU

I. Burnik

*Poldan —
V vrtincu osončja
z nami je prostrana dalj.*

*Nad suhimi jezerskimi vodami
v čarnem siju toplih virov
leži ubranost težkih barv —
spočetek tolikih nemirov.*

*Poldan —
S prijaznim snidenjem
v mirnosti stepe skrivno sije
moj plameneči prosti čas
in vsak nihaj,
ki ga uho odkrije,
se sladko zlije
v svetlino in predanost.*

IZ MOJE POPOTNE TORBE

Dr. I Mikula

Canberra

MOGOČNO ŽAREČE LUČI, prelivajoče se v pestri mavrici, se zrealijo v novem, baročno zvitem jezeru in pripovedujejo zgodbo o porastku avstralske zvezne prestolnice. Pred polstoletjem še neznana podeželska vas, danes ponosno najmodernejše mesto z zanosnimi stavbami, parki, igrišči, kopališčem, šolami, cerkvami, vladnimi poslopji. Prebivalstvo se je v 19 letih podvojilo na 74.000. Do konca desetletja, pravijo, jih bo 100.000, do konca stoletja 200.000. Verjetno se bodo napovedi uresničile.

Obiskovalcev ima Canberra do pol milijona na leto. Pripravna je za kongrese, zborovanja, posvetovanja. Od vseh strani jih prirejajo. Imenu Canberra navadno dostavljamo označbo A.C.T. To pomeni Australian Capital Territory. Ima že mnoga predmestja, ki se jim dodaja ista označba. Pa sem vprašal rojaka, ki sem ga srečal na cesti: Pokaži mi pot v Reid A.C.T. Razumel je, da sem ga vprašal: **A si ti?** In je dejal: Seveda sem jaz, saj me ja poznate iz Sydneya . . .

Vrnimo se k umetnemu jezeru! Canberčani se zaljubljeno ozirajo v njegove sinje vode, kot si dekle ogleduje zaročni prstan na roki. Umetniško izdelani motorni čolni bodo prevažali ljudi od zaliva do zaliva pod tromostovjem. Yacht-klubi bodo pokrili njegovo površino s pestrimi jadrnicami. Golf-klubi in igrišča bodo obdali z zelenicami vsa obala, dolgo 22 milj. Z zalivi, ožinami in ovinki sliči jezero Vrbskemu na Koroškem, seveda pa njegov naravni okvir ni tako lep kot ga ima Vrbsko s hribi in Karavankami. V zameno se pa v njem zrcali nova prestolnica z rasvetljenimi stolpniciami in drugimi stavbami. Canberčani podnevi in ponoči spred svojih hiš ali iz pridržanih avtomobilov občudujejo skoro neverjetno panoramo z jezerom, ki dobi veličastno lepoto zlasti ob sončnem zatonu, ki razliva po mirni gladini razkošno rdeče-zlato svetlobo.

“Vladna vas na južni polobli”, je pred leti zapisal ošaben Nemeč v svoji potopisni knjigi. Ali iz porogljivosti ali zavisti? Ta “vas” se od leta do leta lepša in lišpa. In čimdalje več naših rojakov se v njej naseljuje. Ko si toliko opomorejo, da si postavljajo lastne domove, nastajajo skoraj nove palače, zakaj vlada dovoljuje le “standard” zgradbe. Več naših rojakov ima že samostojna podjetja, zlasti v gradbeni stroki.

Naša marijanska tridnevica v maju je pri-

tegnila vsak večer več vernikov, zlasti je bila velika udeležba v nedeljo za zaključek. Ljudsko petje je bilo lepo vse tri večere. Rojaki so sprožili željo, da bi tudi v Canberri kmalu imeli lastno bandero Marije Pomagaj, ki naj bi bilo zunanji znak naše verske in narodne povezanosti. Med tako vnetimi verniki gotovo pot od želje do uresničenja ne bo dolga.

Brisbane

Brisbanu je pred 5 leti poteklo prvo stoletje obstoja. O priliki praznovanja stoletnice so govorili o “Nastanku” mesta. Drugo stoletje bo potekalo v znamenju “Razvoja” in to je že zdaj. Pa ne velja samo za glavno mesto, ves Queensland se bohotno razvija.

Kamorkoi pogledaš iz vlaka, avta, ozkih lin letala visoko v zraku, bodisi na obsežne planjave, bodisi na gozde, hribe, jezera in reke, vsepovsod je razvoj v polnem razmahu. Nedavno se je zemlja, ki je že dolgo dajala razne rude in premog, na novo razklala, da nudi moderni industriji prepotrebno nafto. Bogata, darežljiva zemlja, ki oskrbuje svoje ljudi z žitom, sadjem, zelenjavo, ovcami in govedino z materinsko zavzetostjo. Mogočni jezovi za električne centrale in za namakanje pokrajin jo preprežajo. Nove napeljave za nafto in plin, razširjeno omrežje železnic in cest — vse to daje in bo dajalo gospodarskemu razvoju silen pogon.

Končno — turizem! Subtropično podnebje, čudovita lepota rastlinstva in razkošno urejena kopališča ob morski obali pritegnejo množice turistov iz vse Avstralije in tudi iz prekmorskih dežel. Med najbolj privlačne točke spadata Surfers Paradise in Coral Riff. Država Queensland pa poskrbi tudi za tiste, ki si ne morejo privoščiti počitnic na njenem ozemlju. Da se jim ni treba prekislo držati, jim

LETOŠNJE MOHORSKE KNJIGE

Mohorske knjige so spet na razpolaganje. P. Valerijan v Paddingtonu je dobil nepričakovano spet večjo zalogo in vam bo rad postregel.

Vse štiri knjige — 1. funt!

pošilja sladkosti življenja iz svoje obsežno razrasle sladkorne trstike, pri kateri imajo tudi mnogi naši rojaki lepe zaslužke.

Ko je Bog tako radodarno poskrbel v Kraljici deželi za njen gmotni napredek, mora pa skrb za razvoj božjega kraljestva v dušah složno korakati z gmotnim napredkom. S to zavestjo v srcih so se naši rojaki v Brisbanu radi odzvali vabilu na marijansko tridnevno konec meseca maja. Zlasti obisk službe božje v nedeljo zvečer je bil zelo zadovoljiv, prav tako število obhajancev. Vse naše pobožnosti je spremljalo ubrano ljudsko petje. Upamo, da nas je bila nebeška Gospa prav vesela.

Kot vedno in povsod zaradi pičlo odmerjenega časa duhovnik ne more osebno obiskati vseh rojakov po domovih. Ako bi se Slovenci nastanili po številnih nebotičnikih — "stolpnica" — ki rastejo v Brisbanu kot gobe po dežju, bi s pomočjo dvigala lahko hitro vse obiskal. Vendar pa vsem priporočam: ostanite še naprej v svojih ličnih hišah sredi cvetočih vrtov. Zdravo je to za kretanje in igranje otrok, pa tudi za starejše ljudi je vrtnarjenje prijazna zaposlitev, življenje v lastnem domu pa mirno in zadovoljno. Kjer nisem mogel potrkati na vrata to pot, pa drugič, saj nisem bil zadnjič v Brisbanu, če Bog da.

Obisk pri sekaču sladkorne trstike

SVETE ANE DAN LETA 1914

TO SE PRAVI, DA JE od takrat 50 let. Tuči tisto leto je padel god sv. Ane na nedeljo. Po Ljubljani so bili po vseh oglih nabiti cesarski raglasi o mobilizaciji pod naslovom: MOJIM NARODOM. Podpisan je bil Franc Jožef, avstrijski cesar. Nismo se dosti ustavljali, da bi brali. V glavnem se vsak vedel, za kaj gre. Nismo pa še vedeli, da se to pravi: Z današnjim dnevom se pričinja prva svetovna vojna.

Odpravljali smo se na novo mašo v frančiškansko cerkev. Pel jo je p. Angelik Tominc, poznejši "pater doktor", ki je v teku let napisal mnogo člankov socialne vsebine pod šifro ATOM. Umril je pred nekaj leti kot župnik iste frančiškanske cerkve. Njegov brat, p. Roman Tominc, tudi "pater doktor", je bil takrat bogoslovec, danes je župnik pri župniji sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, zelo znan tudi kot kulturni delavec, zlasti poznavalec umetnosti. Oba brata sta bila

dolga leta med najbolj "popularnimi" frančiškani v Ljubljani.

Nova maša p. Angelika je potekla brez motenj v nabito polni cerkvi. Za obed, dokaj skromen za tiste čase, se je zbral dosti majhen krog povablencev v posebni sobi gostilne Pri starem Tišlerju v kolodvorski ulici. Zraven novomašnika sta sedela oče in mati, nato pridigar p. Hugo Bren, za njim pa kar za cel zbor novomašnikovih bratov. Številna ne vem več, vem pa, da v zelo številni družini ni bilo nobene hčere. Lepo je bilo videti tako močno družino samih fantov z očetom in materjo pri isti mizi.

Obed je potekal v nekaki tesnobi in napetosti. Nič prave živahnosti ni bilo, kot je ob takih prilikah navada. Čeprav se ne spominjam, da bi svatom tekel pogovor o mobilizaciji in njenih morebiti zelo usodnih posledicah, smo imeli živ občutek, da je ves svet tam zunaj vznemirjen in poln ugibanja. Pri mizi, kjer sem imel svoj prostor, sem vendar ujel, kako je svat na nasprotni strani pridružen pravil sosedu, da je ta in ta iz njegovega poznanstva že prejel osebno poziv, naj se čimprej javi v vojašnici.

Konec str. 213

mož in žena

Jurčič: LEPA VIDA

Četrto poglavje

V tem poglavju nam Jurčič opisuje Vidino početje zvečer preden je svojemu možu ušla. Kako bi neki Jurčič opisal početje slovenskih zakonskih žensk v Avstraliji, med katerimi je vedno več takih, ki puste svoje može in "izginejo" . . . Ur.

POJDIMO ZA VIDO V OTROŠKO SOBICO.

Tam ukaže dekli, ki je čakala na gospodinjjo pri posteljici malega spečega dečka, kateremu se je samo črnolasa glavica videla izpod odeje, naj gre nočoj spat v kuhinjsko izbo, ker ona hoče ostati z otrokom sama. Dekla odile. Mlada gospa Vida postavi svečo na mizico, povesi obraz in se zamisli.

"Da bom tu spala tri noči, sem mu morala obljubiti", šepeta. "Nočoj je druga noč. In kar je obetal, to je storil. V Trstu je raztresel novico o pomorskih tolovajih, da jo je zvedel moj mož. Moj mož?"

Pri tej besedi se Vida strese, vrže od sebe nekaj vrhnje obleke, kakor v nejevolji zapahne duri. Sede potem na stolec pri mizi, odpne si naprsje in iz belih nedrij izvleče majhno jajčje-okroglo podobico, obrobjeno z rdečo svilo, ter jo začne gledati. Gleda jo dolgo, nepremično.

Slika je kazala mladega lepega moža z italijanskim tipom, s črnimi lasmi in črnimi obrvi, živimi simpatičnimi očmi, grškim nosom in mladeniško smelim krasnim obličjem.

Strastno začne Vida čez nekaj časa to sliko poljubljanjati, solze ji prilezejo po glatkem licu in poglasno začne govoriti:

"Oj ti moj ljubljeni, zakaj nisi prišel prej, že prej pred moje oči, ko je bil še čas za mojo srečo, ko nisem bila še na večno vezana, vezana na tega človeka . . ." Stresne z lepo glavo, postane, potem se pa zopet nad podobico nagne in nadaljuje:

"Večno nanj navezana, do smrti nesrečna! In vendar si na svetu ti, ki bi bil moja sreča, ki te je Bog ustvaril zame, a peklenska volja te mi je prepozno pokazala, privedla pred oči, prej slepe, dokler se niso odprle ob pogledu nate, sladki moj, ljubejeni moj Alberto, Alberto — oh, oh!"

Zunaj buči vihar, dežne kaplje udarjajo na okno, ona pa nasloni komolce na kolena in skrije mlado obličje v beli roki ter sloni, kakor bi dre mala.

Psi zalajajo. Mlada žena skoči pokonci pre-

strašena, mahom vtakne sliko v nedrije in napravi dva koraka proti oknu, toda obstane takoj in posluša z naprej pripognjeno glavo. Psi ne lajajo več. Vse je tiho. Le posamezne kaplje še bijejo ob okno in doli spodaj se čuje morskoro pljuskanje.

"Ni, ne", si odgovori sama na svoje misli in se obrne.

"Ko bi pa res prišel, kakor je obetal! Ko bi prišel, dasi sem ga prosila, naj ne hodi! Prosila? Oh, ne vselej. Že sem se napol odločila vse vezi pretrgati, vse vojnice podreti, svoje spone poteptati in se vreči svoji sreči v naročje. In ko bi zdaj prišel? Da, pridi, pridi, Alberto moj, brez tebe umrjem".

"Mama!" začuje se zaspano zategnjen otroški glasek in mlada žena skoči tja, odene razgaljenega dečka, sede na posteljico k njemu in oprijemši z obema rokama njegovo vročo glavico, ga poljubi na čelo.

"Kako morem pozabiti tebe, sladko dete moje? Samo m o j e — njegovo nič. Ne! Oh, zakaj ni tvoj oče Alberto? Potem bi tebe vzel s seboj in jaz bi lahko šla z njim daleč stran, kjer je svet lepši in biva sreča. A zdaj pravi Alberto, da si Antonov, tega odurnega človeka kri, in Alberto te nima rad . . ."

Ko je nekaj časa sedela pri detetu, vstane in gre proti mizi, da bi se pripravila iti spat. Tam pa spet obstoji, spet izvleče sliko iz nedrija, spet jo dolgo gleda, nazadnje pa odločno udari s peto ob tla in spregovori strastno s plamtečimi očmi in v pest stisnjeno desnico:

"Moj Bog, moj Bog, kaj bo iz mene! Ali moram zblazneti, ali naj poginem ali živim? Dva dni je šele, kar je šel Alberto od mene, a zdi se mi, da tretjega in četrtega dne ne prebijem več, če ga spet ne vidim. Če se še tako silim misliti na kaj drugega, mislim nanj. Če si ga hočem iz glave zbiti, se mi prikaže še lepši, zmerom in povsod — on! Kako bi mogla vse življenje biti brez njega? Nemogoče zdaj, ko sem ga videla. Bog, zakaj si mi ga pokazal, če mi ga ne daš, zakaj?"

Sede, nasloni se zopet zatopljen v svoje misli in dolgo tako čepi.

Nekdo potrka na okno.

Silno vznemirjena Vida skoči pokonci in strmi v okno. Pri luči stoje v temo gledajoč ni razločiti, vendar je opazila pri oknu nekaj črnega, kakor

človeško glavo, a niti premakniti se z mesta prvi hip ni mogla.

"Vida!" zakliče nekdo zamolklo in spet potrka na okno.

Ona skoči tja, hlastno odpre in reče:

"Ti tukaj?! Za Boga svetega, beži, beži, da te ne izdado psi, da te hlapci ne zapazijo. Beži, on, on . . ."

"Odprti mi!" reče oni zunaj.

"Joj . . ." hoče Vida ugovarjati.

"Pojdi hitro odpret, če ne sem izgubljen. Pse že kako ukrotim, ali na onem koncu poslopja sem videl, da nekdo hodi. Ne spijo še vsi. Odprti hitro!"

Vida se obrne od okna. Hlastno poseže po svoji sreči, ali ker je preveč razburjena, prevrne njena tresoča se roka svečnik z mize na tla. Luč ugasne, svečnik glasno zaropota, deček v posteljici se zbudi in začne jokati. Psi zunaj pod oknom zalajajo . . .

"Ženska, ne pogubi me, ali mi nisi obljubila? Odprti!" sili oni skozi okno.

"Bog mi pomagaj!" zaječi Vida, tipajoč po steni za ključem in ne pomisli, čemu potrebuje in kliče Boga, ostrega in pravičnega.

"Mama!" vpije dete in joka na vse pretege, kajti preprih hladne nočne sape vleče skozi odprto okno in odprta puščena vrata in poleg nezdravega hlada prinaša v temno izbo tudi tuleče glasove lajajočih psov.

UREDNIKOVA PRIPOMBA. — Verjetno naše nezveste ženske zapuščajo svoje može na manj romantičen način, pa tudi Jurčiča ni več, da bi o njih pisal. Zato naj bo za nas četrto poglavje LEPE VIDE zaključeno samo z željo, da bi našim Slovenkam življenje v nezvestobi ne poteklo tako tragično, kot je poteklo nezvesti ženi v Jurčičevi LEPI VIDI . . .

POKOJNI FRANC DREMELJ

Dr. I. Mikula

URADNI ROJSTNI IN KRSTNI LIST pove: Franc, rojen in krščen na božični dan 1904 v Javorju pri Kamniku. Starši: Anton Dremelj in Marija r. Skubic.

Po ljudski šoli se je izučil mesarske obrti in jo izvrševal v Ljubljani do okupacije po Nemcih. Nemci so ga internirali in pozneje postavili k nenavadnemu poslu v Celovec. Poznal je vse vojne grozote, njegov opravke se mu je zdel še hujši. Ponoči je moral na majhnem vozičku prevažati iz hiralnice mrlične v mrtvašnico. Kdor je tedaj živel v hiralnici ali bil od drugod tja poslan, ga je zdravnik prav kmalu "obsodil na smrt". Obsodbo je izvršila bolničarka z vbrizganjem strupa ali s tabletami.

Bili so ti siromaki v napotje nemškemu narodu, ki se je boril za nadvlado nad svetom. Jemali so prehrano "junakom" na frontah. Taka je bila postava nacistov, ki je teptala božjo zapoved in uničevala na slepo človeška življenja. Ubogi Franc je moral prevažati te prisiljene mrlične. Mnogo podrobnosti je vedel povedati iz te človeške klavnice. Vse se mu je tako pristudilo, da po vojni niti ni hotel več opravljati mesarske obrti. Postal je

vrtnarski pomočnik v Celovcu.

Leta 1947. se je oženil s Suzano, koroškim dekletom. V Avstralijo sta prišla med prvimi emigranti 1. 1949. Sprva je mlada družinica živela v Greta taborišču, pa Franc si je kmalu kupil majhno farmo v Cardiffu in tja so se preselili. Poleg obdelovanja farne je Franc delal v livarni. Bil je prvi farmar v Avstraliji med slovenskimi doseljenci po vojni. Mnogim rojakom je bil prijatelj in sveto valec. Med boleznijo v bolnici je imel veliko obiskov.

Umrl je 9. maja, previden in pripravljen za srečanje s Sodnikom. Zapušča vdovo s 4 otroki v starosti od 4 mesecev di 17 let. Iskreno sožalje vsem!

Pokojni Franc je bil zvest naročnik MISLI od začetka in reden Mohorjan. Tudi druge slovenske knjige je rad bebral. Med boleznijo je še prebral Mauserjevo LJUDJE POD BIČEM, še bolje mu je pa služil Baragov DOBRI PASTIR — ob njem se je pripravljaj na smrt, rak je pač bil neizpros.

Dobri Franc, počivaj v božjem miru!

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

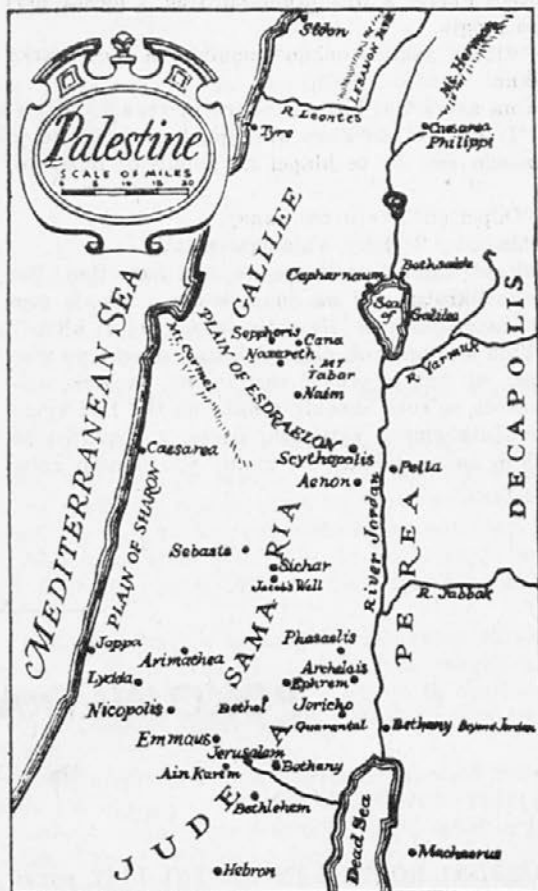
Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolje poznati!

O UMIVANJU ROK

Potem je hodil Jezus po Galileji, po Judeji namreč ni hotel hoditi, ker so ga Judje hoteli umoriti. Tedaj so prišli k njemu farizeji in pismouki iz Jeruzalema. Videli so, da nekateri izmed njegovih učencev jedó kar z nečistimi, to se pravi neumitiimi rokami. Farizeji namreč in sploh Judje, ne jedó če si rok skrbno ne umijejo, ker se drže izročila starih; tudi ko pridejo s trga, ne jedo, ako se ne umijejo. In še mnogo drugih stvari je, ki jih drže po izročilu: umivanje čaš in vrčev in bakrenih kotlov.

Vprašali so ga torej farizeji in pismouki: Zakaj se tvoji učenci ne ravnaajo po izročilu starih, ampak jedo kar z nečistimi rokami?

In rekel jim je: Zakaj pa prestopate tudi vi božjo zapoved zaradi svojega izročila? Bog je namreč rekel: Spoštuj očeta in mater. In: Kdor kolne očeta in mater, naj umrje! Vi pa pravite: Kdor koli reče očetu ali materi: Dar je, kad bi ti od mene

FARIZEJI ZAHTEVAJO ZUNANJO ČISTOST

Včokrat omenjajo evangeliji, da je bilo Jezusovo življenje v nevarnosti pred Judi. V Galileji so bili ljudje bolj prijazni in Gospod se je dosti varno sukal med njimi.

Mojzesova postava je res predpisovala razna umivanja za tiste, ki so se umazali s kakimi prestopki zoper postavo. Bilo je samo zunanje znamenje, da se želijo spokoriti. Umivanja rok pred vsako jedjo pa Mojzes ni ukazal. Izmislili so si ga pismouki, da bi postavo še poostrili. Jezus jim naravnost pove: To je človeške izročilo, ne pa božje. Takih sitnih predpisov so farizeji dodali Mojzesovi postavi še vse polno, pa brez potrebe.

Jezus zavrne tožbo farizejev, da si Jezusovi učenci ne umivajo rok pred jedjo, z nasprotno obtožbo: Vi farizeji jašete na takih malenkostih, resnično božjo postavo, zelo važno, pa devlute v nič. In božje zapovedi sledi, da morajo otroci starše spoštovati v taki meri, da jih tudi gmotno podpi-

bilo v prid — mu ni treba spoštovati očeta ali matere. Tako ste zavrgli božjo zapoved zaradi svoje-ga izročila. Tako razveljavljate božjo besedo s svojim izročilom, ki ste ga uvedli. In še mnogo temu podobnega delate. Hinavci! Prav je prerokoval o vas Izaija, ko je rekel: To ljudstvo me časti z ustnicami, a njih srce je daleč od mene; zaman me časte, ker uče človeške nauke in zapovedi.

OBSODBA FARIZEJSKIH IZROČIL

In poklical je ljudstvo k sebi in jim rekel: Poslušajte in umejte! Ne omadežuje človeka to, kar gre v usta, ampak kar gre iz ust, to ga omadežuje.

Ko je od množice prišel v hišo, so mu rekli njegovi učenci: Ali veš, da so se farizeji spotikali, ko so slišali tvoje besede?

In odgovoril jim je: Vsaka sadika, ki je ni vsadil moj nebeški Oče, bo izrvana s korenino. Pustite jih. Slepí so in vodniki slepih. Če pa slepi slepega vodi, oba v jamo padeta.

Spregovoril je Peter in mu rekel: Razloži nam to priliko! On pa je rekel: Kaj tudi vi ne umevate? Ali ne veste, da gre to, kar prihaja v usta, v želodec in se izloča? Kar pa prihaja iz ust, gre iz srca, in to omadežuje človeka. Iz srca namreč prihajajo hudobne misli, uboji, prešuštva, nečistovanja, tatvine, kriva pričevanja, bogokletstva. To je, kar človeka umadežuje, z neumitimi rokami jesti pa človeka ne omadežuje.

KANANEJSKA MATI

Vstal je in odšel v pokrajino Tira in Sidona. Stopil je v neko hišo in želel, da bi nihče ne zvedel, pa ni mogel ostati prikrit; kajti hitro je slišala o njem žena, katere hčerka je imela nečistega duha, in je prišla in mu padla pred noge. Žena pa je bila poganka, po rodu Sirofeničanka. Prosila ga je, da bi izgnal hodobnega duha iz njene hčere. On pa ji je rekel: Daj, da se nasitijo najprej otroci: zakaj ne gre, da bi kruh vzeli otrokom in ga vrgli psom. — Ona pa je odgovorila: Da, Gospod, pa tudi psički pod mizo jedo od drobtinic otrok. — Tedaj ji je rekel: Zaradi te besede pojdi! Hudi duh je šel iz tvoje hčere. — Vrnila se je domov in našla deklico ležečo na postelji — hudi duh je odšel iz nje.

rajo, kadar je treba. Po farizejskem nauku se je pa sin lahko temu izognil na ta način, da je podpora, ki naj bi jo dal staršem, razglasil za "dar templju." Temu se je reklo "korban." In je sin lahko staršem znil samo besedo "korban", pa je bil s tem odvezan od podpiranja staršev. Potem je pa templju dal ali pa tudi ne, veljalo je! Tako so farizeji "uničevali" božjo postavo in to jim Jezus vrže v obraz. Kako naj tak narod pozna ljubezen do Boga, ko svoje otroke tako krivo uči?

JEZUS ZAHTEVA NOTRANJO ČISTOST

Ljudstvu je Jezus spregovoril kakor v nekaki uganki. S tem jih je prisilil, da so morali misliti. Povedal jim je "po domače", pa spet farizejem ni bilo prav. Tako posvetne besede uporablja, to vendar ne gre! Kdor poučuje božje reči, bi moral rabiti bolj izbran jezik! Spotikajo se in učenci slišijo zabavljanje. V zadregi so in hitijo k Jezusu za pojasnilo. Gospod jim namigne, da se s farizeji ni vredno prerekati, zakrknjeni so tako, da jim še tako žarka božja luč ne more posvetiti v dušo, da bi spregledali. Učencem pa Jezus rad razloži priliko o tem, kar gre v usta in kar pride iz ust. Res je prilika nekoliko ugankarska, rešitev pa ni težka.

Gre za notranjo čistost, ki velja pred Bogom, to hoče prilika povedati. V daljšem naštevanju grdobij, ki prihajajo človeku na jezik iz hudobnega srca, pove Jezus prav tisto, kar tako krepko in na kratko izraža slovenski pregovor: Česar je polno srce, to rada usta govore.

VERA POGANSKE ŽENE

Mesti Tir in Sidon sta bili v Feniciji. Bilo je prvič, da je Jezus, odkar je javno učil, prestopil meje Palestine. Fenicija je bila poganska polerajina. Vendar je moral vanjo že poprej prodreti glas o palestinskem Čudodelniku. To vidimo iz ženine prošnje, naj naredi čudež nad njeno hčerjo.

Jezus se namenoma poslužuje besed iz judovske miselnosti, ki je imeča svoj narod za otroke (božje), pogane pa za "pse". Dobro se zaveda Gospod, kako trda je ta beseda, pa žena se je morala izkazati s svojo vero. To je bil vedno pogoj za Jezusov čudež na prošnjo kogar koli. In res se je izkazala s ponižnostjo in obenem bistrumnostjo, da ji Gospod ni mogel odreči prošnje.

ROMANJE V PENSURST 16. AVGUSTA

Oglas str. 218

Zapeljana Kmeta ob Savi

Ivan Šepetavc

Pošiljam resnično zgodbo, ki se je godila, ko sem bil star 13 let. Sam se vsega spominjam. Tudi sem večkrat slišal o tem iz pogovorov mojega očeta in drugih mož, ko sem bil že fant. Imena ljudi so tu izmišljena, vse drugo je prav tako, kot se je dogajalo. — I. Šepetavc.

I.

OKRANJO MESTO BREZIČE LEŽI sredi bogatega polja ob zeleni Savi na meji Kranjske in Štajerske. Veže ju dolgi betonski most, ki je en km. in nekaj metrov dolg.

Cesta, ki vodi na most od kranjske strani, je speljana mimo starodavnega gradu, ki je bil v starih časih last knezov Frankopanov. Bili so knezi na Trsatu nad Sušakom. Grad je od vseh strani obdan z globokim jarkom, ki so vanj napeljavali vodo v časih turških navalov. Na visokem nasipu stoji obrambni zid in štirje mogočni okrogli stolpi. Znotraj tega zidu je velika stavba s tremi nadstropji. Zidana je v obliki kvadrata in na njenem dvorišču stoji še danes vislice.

Grad služi že več ko sto let za prostore okrajnega sodišča s pisarnami in zapori. Vhod je samo eden in to iz mesta. Na oglu levega stolpa je križišče cest, katerih ena vodi na železniško postajo, druga pa po polju ob Savi proti hrvaški meji. Do meje je nekako 10 km. V tistem času, ko so se odvijali tu popisani dogodki, je bila Hrvatska pod ogrsko krono. Na skrajnem oglu Štajerske, Kranjske in Hrvaške meje stoji vas Rigonce. Na mostu čez Sotlo je stala karaula avstrijske finančne straže v vasi Hrmica na hrvaški strani pa ogrska. Finančniki so imeli veliko opraviti s tihotapci vseh bližnjih dežel.

Tihotapci so bili dobro organizirani na celi črti. Na Štajerskem od Rogatca do Rigonce, na Kranjskem od Mokric do Kolpe v Beli krajini. Veržili so s tobakom, soljo, živino, svinjami in vinom. Budni čuvaji meje niso mogli veržniški bandi do živega in je niso mogli zatreti vse do razpada Avstrije-Ogrske.

II.

Nedaleč od Brezic proti hrvaški meji leži stara Poljančeva domačija. Nedavno jo je prevzel domači sin Miha. Obsegala je daleč naokoli njive, travnike, in sadovnjake vse do Save. Preko broda čez Savo na čateški strani je pa imela vinograde, gaje in gozdove. Hiša in gospodarska poslopja niso

bila v dobrem stanju. Stari Poljanec, Mihov oče, se ni dosti menil, kakšna je hiša in kakšne so stajaje, poznal je samo gotov denar.

Na smrtni postelji je stari skopuh razdelil nagrabljeni denar na štiri dele. Dobila sta ga dva sinova in dve hčeri, Miha je podedoval posestvo. Lepo premoženje je bilo to, ali gotovega denarja ni bilo pri roki. Ker je bil Miha zelo skrben gospodar in ko je dobil dobro gospodinjko k hiši, Prosinčevo Uršo od Sotle, si je kmalu opomogel. Delala sta pridno kot čebele od zore do mraka in vse jima je šlo dobro od rok. Kmalu sta popravila že skoraj razpadajoča poslopja in iz posestva je leto za letom prihajal večji dobiček. Pri vsem tem nista skoparila, rada sta pomagala sosedom in revež ni šel od hiše lačen. V srečnem zakonu sta vzgajala štiri fantke in tri deklice. Božji blagoslov je bil z njima in vse je kazalo najlepše. Žal, da je prišel zapeljivec in podrl vso srečo Poljančeve hiše.

III.

Miha je imel posebno veselje s prekupavanjem in prodajo živine. Kupoval je majhne junčke, jih zredil in vsako leto prodal po nekaj parov volov.

Tisto leto je bil živinski semenj na Sromljah in sicer na dan 10. marca, god 40 mučencev. Miha je gnal tja dva para mladih, dobro rejnih volov in med potjo računal, koliko bo zanje dobil. Upal je na lepo vsoto, saj je pomlad blizu in kmetje iščejo lepih volov za vprego. Potem so se mu misli obrnile k ženi in otrokom. Mora jim kaj lepega kupiti, saj tudi velika noč ni več daleč.

V tem premišljevanju je došel do Artič. Zazvonilo je sedem, jutranji Marijin pozdrav. Miha se je po stari navadi odkril in pomolil za srečen dan, srečno zadnjo uro in za dobro prodajo. Na križišču cest št. Lenart — Brežice — Sromlje se mu pridruži neznan človek, mestno oblečen, z lepo rdečo brado in jako prikupnega obnašanja. Že od daleč pozdravlja Miho:

“Dobro jutro, prijatelj! Na sejem, kajne? Lepe voliče ženete na Sromlje.”

“Hvala Bogu, res sta se oba para lepo obnesla. Pred dvema leti sem jih kupil prav na današnji dan in tudi v Sromljah. Ali greste tudi vi kaj kupovat?”

“Ne ravno kupovat, dasi rad hodim po sejmih. Pomagam prijateljem pri mešetariji, pa mi pade kak goldinar v žep. Toda dovolite, da se predstavim. Moje ime je Jakob Jager iz šent Jerneja na Doljskem.”

“Jaz sem pa Miha Poljanec iz dobovske fare. Nismo preveč daleč drug od drugega.”

Tako sta se spoznala in Jager se je pridružil Mihi za nadaljnjo pot. Prijazno sta se pomenkovala in pretresala kmečke težave. Jager je očitno vedel o njih več kot Miha. Kmet gara in gara, pa si

s trdim delom komaj kaj prisluži. Saj je primer kar pri roki. Dve leti je bilo treba, da si je Miha zredil iz telet vole. Koliko garanja in skrbi! Na kmetovih žuljih se pa pase bogata gospoda, ki samo ukazuje in nalaga kmetu večje in večje davke. Kljub temu si lahko tudi kmet pomaga naprej, samo pameten in premeten mora biti...

Zgovorni mož je pomenljivo umolknil in počakal, kaj bo na vse to dejal Miha. Ta je doslej molčal in poslušal, zdaj ga je zgrabila radovednost.

"Kako pa to mislite? Povejte mi o tem malo več!"

"Bi povedal, če bi vedel, da znate molčati in mi zaupate. . ."

"Zakaj pa ne? Molčim lahko in zakaj bi vam ne zaupal?"

"Na primer! Če vam rečem, da znam ponarejati bankovce po 10 goldinarjev tako dobro, da jih nihče ne loči od pravih, kaj se vam zdi?"

"Da znate. . ."

"Znam, rečem vam. Bil sem na Dunaju in s seboj sem prinesel od tam vse potrebščine za tiskanje bankovcev. Iščem skrivališče, kjer bi se nemoteno posvetil temu delu. Da mi boste zaupali, sem pogledjte! Dam vam pet svojih bankovcev in vi mi daste enega za vse."

Potegnil je listnico, ki je bila nabito polna bankovcev, in jih ponudil Mihovi pet. Ta jih je vzel in pregledoval. Ni mogel ugotoviti razlike med njimi in svojim. Prav rad je zamenjal z Jagrom in bil vesel, da je z enim bankovcem kupil pet enakih. Je že res, da se mu je nekje znotraj oglašala vest, ali skušnjava je bila prehuda. Vdal se ji je. Kdo ne bi rad tako nalahko obogatel?

Domenila sta se, da se na sejmu ne bosta poznala, našla se bosta spet proti večeru na dogovorjenem mestu in se do konca zmenila.

IV.

Miha je svoje vole kmalu prav dobro prodal, od Hrvatov pa kupil tri pare mladih juncev. Plačal je v bankovcih, med katerimi je bil eden Jagrov. Nihče ni sumil, da bi bilo z njim kaj narobe. To je dalo Mihovi pogum. Nakupil je še nekaj stvari za svojce doma in zadovoljen sam s seboj stopil v Petanovo gostilno. Ko se je dobro okrepečal, je nastopil pot proti domu.

Že blizu Artiča se mu je pridružil Jager, ki je čakal nanj v gozdiču ob cesti. Takoj sta se vrnila k pogovoru iz prvega srečanja. Jager je videl, da je Miha zdaj še vse bolj mehak, ko je prvi desetlet tako gladko in lahko oddal. Ne bo ga težko do kraja pridobiti za stvar.

"Ko bi človek imel le primerno skrivališče, kako lepo bi se delalo!"

"To ne bo tako težko. Nad Četežem imam goz-

Misli, July, 1964

Avtor pričujoče zgodbe Ivan Šepetavc pri svojem kaktusu

dove in vinograd. V vinogradu je prostrana zidnica. Pod njo v zemlji je klet, nad kletjo stiskalnica, poleg nje dve sobi in kuhinja. Tri kilometre v okolici ni hiše. Edino vinski hrami so in to dosti oddaljeni. K zidnici je dohod skozi gozd. Živa duša me ne more opaziti, če hočem na skrivnem priti in oditi."

Rad se je odzval Jager, ko ga je Miha povabil na dom. Naj bo njegov gost za noč. Seveda nihče ne sme slutiti, o čem se pogovarjata. Tudi žena Urša ne. Molče sta nadaljevala pot. Miha je plaval v vodah svoje domišljije in delal načrte, kako bo trgoval. Videl je že samega sebe kot prvaka v vsem okraju.

Tako sta prispela na Mihovo domačijo. Miha je predstavil ženi Jagra kot dobrega prijatelja iz šent Jerneja. Urša je pripravila dobro večerjo. Zgovorni gost je znal vse pri hiši držati pri dobri volji. Bil je pravi strokovnjak v pripovedovanju. V živih barvah je slikal dogodke iz svojega življenja in iz življenja drugih.

Prišel je čas za počitek. Jager si je v svoji spalnici zadovoljno mel roke — Miha je bil ves v njegovih mrežah. Pokojno je minila pomladna noč.

(Konec prih.)

HUDOURNIKOV LISKO

Fr. Sal. Finžgar

Ilustriral Evgen Brajdot

(Nadaljevanje)

Martinček

PRAV BLIZU MURKE JE BILA NIZKA SKALA in krog nje polno debelega grušča. Ker je bila skala obrnjena na poldne, je sonce pripekalo nanjo, da je bila kar vroča.

Hudournik je opazil, da se hodi na skalo gret martinček. Leno je ležal na soncu in mežikljal z očesci v sonce. Na levi strani se je videlo, kako mu urno bije srček. Hudournik ga je večkrat veselo gledal in ga ni podil. Nekoč pa je naletel, kako je sedla tršata muha martinčku prav pred nos. Bliskoma jo je pograbil in pohrustal. Tako mu je bila všeč, da se je zadovoljno obližoval s tankim jezicikom.

"Tako, na preži si, tinček mali!"

In tako si je Hudournik eno izmislil. Začel je loviti muhe in brenclje, ki jih je bilo zaradi živine hudo dosti. Nato si je urezal tenko šibo in jo na koncu priostril. Nanjo je nabodel muho, seveda jo je prej umoril. Tiho je šel do skale in jo oprezno pomolil martinčku. Ta je pograbil muho tako hlastno, da je Hudournik začutil, kako so prijeli drobni zobje za konico šibe.

"Aj, ta ti tekne, kajneda?" mu je Hudournik privoščil. Še in še mu je lovil muhe, ga klical tin — tin in glejte! Če martinčka ni bilo na skali, je na klic pritekel izpod grušča po muho. Tudi ni bilo muh nič več treba nabadati na šibo. Omamljeno mu je spustil na skalo, martinček pa je hlastnil po njej.

"Kaj takega pa še ne", je bil Hudournik kar ponosen. Odslej je vsakega, kdor ga je prišel obiskat, povabil k skali, poklical martinčka: tin-tin in mu dal muho.

Vse to je ljubosumno opazoval Lisko. Časih je že pomeril proti martinčku, a ga je Hudournik ustavil: "Beži, kača!" Lisko je slušal, toda zavist je v njem rasla od dne do dne.

"Ali je te kače treba?" se je pletlo v martinčkoví glavi. "Saj gospodar skoraj nima več časa zame. Vedno ta tin-tin. On je vse. In če bi mu lovil ves dan muhe, nič ne de. Meni pa pozabi naliti skodelico vode, da moram hoditi k studencu, če si hočem ugasiti žejo."

Lisko je sklenil, da tvega rajši še kako nevarnost, kakor pa da bi mu ta "tinček" odjedal gospodarjevo ljubezen. Ko je nekega dne Hudournik po obedu legel, je tudi Lisko iztegnjen počival na soncu. Pa ni zaspal. Ko je bil prepričan, da gospodar spi, se je tiho splazil do skale. Martinček je bil na skali. Korak za korakom se je tihotapil Lisko proti njemu. Tako tatinsko je bil previden, da nobena travica ni zašumela. Ko je pomeril, da je zadosti blizu, je ravnil po martinčku, ga zgrabil, stisnil z zobmi, ga potresel in vrgel na tla. Ubogi martinček je še enkrat, dvakrat pomigal z repkom in ni ga bilo več. Lisko ga je prijel, odnesel v grmovje in tamkaj zagrebel. Potem se je previdno priplazil do kočice, legel na sonce in se delal strašno nedežnega.

Ko se je čez čas Hudournik zbudil — kam? Prva pot k martinčku! Ni ga bilo na skali. Hudournik kliče: tin-tin, ponuja muho, martinčka od nikoder. Lisko pa leži pred kočico in se smeje v svojem duhovnem sreću. Ko Hudournik ni mogel priklicati martinčka, se je vrnil. Toda še dvakrat ga je šel vabiti tisto popoldne. Zastonj! Ni ga bilo.

"Morda je šel kam v okolico. Se bo že vrnil."

Drugi dan je hudo deževalo in zelo mraz je bilo. Ob takem vremenu martinček sploh ni prilezel iz luknje. Hudournik je to vedel in niti gledat ni šel.

Tretji dan pa je bilo nebo umito kot ribje oko. Sonce je kar žgalo — vendar martinčka od nikoder.

"Lisko, če si ga ti? Tega ljubega martinčka. Ali ti nisem rekel: Beži, kača! Že prav. Če si ga res ti, ti bo že kazen za petami." Lisko se je delal nevednega in neumnega. Bil pa je seveda vesel, ko si je spet osvojil vso gospodarjevo ljubezen.

(še!)

DOM V TUJINI

ZA SLOVENSKE FANTE

Postelja, hrana, TV itd.

3 minute do avtobusa, 15 minut do mesta,
10 minut do morja v BONDÍ BEACH

Tedensko £ 5-0-0

10 Council St., Bondi Junction, Sydney
FW 6280 ali FW 5421

3. KAJ JE FINŽGAR PISAL IN OBJAVLJAL?

Ce ne veš, razberi iz spodnjih stavkov:

1. Le po pravici in natanko po vesti povej!
2. Vso noč je pes milo zavijal in javkal.
3. Za bodočnost načrti celijo rane porazov v preteklosti.
4. Moja Roma, oj Roma, ne bom te več videl nikoli.
5. Verjetno ve le malo ljudi, koliko je Finžgar napisal.
6. Ta hudikova čedra me res že pošteno jezi.
7. Spočiti kosci so peli grede na delo.
8. Cvetoč lan Kette prijetno opeva.
9. Pridi, oj pridi, generala pojdemo gledat!
10. Vidim, da kri ti kesanje v lice poganja.
11. Kaj pove nocoj časopis? Malo je vrednega v njem.
12. Podoben je ta obraz, pravega pa niso še našli.
13. Vsekako je to grdo, pisem še niso dali na pošto.
14. Tega pa vendar ne smeš! Ni cerkev navadna hiša.
15. Sam rajši primi za plug! Anke pa k temu ne sili!
16. Kdor je prišel iz nje, po smrtni celici nikomur ni dolgčas.
17. Kakšno je otroško življenje, pisemca v Kotičku povejo.

Vse to je ljubosumno opazoval Lisko

SVETA ANA 1914

(s str. 205)

Obed še ni bil pri kraju, ko je — ne vem prav, s kakšno "pošto" — dobil v roke tak poziv novomašnikov brat Stanko. Opazili smo, da je pri njihovi mizi vse onemelo in Tominčeva mati je prebledela. S prvo mizo vred smo vsi utihnili in mučna tesnoba je padla med nas.

Tedaj se je kot odtrgan s svojega sedeža dvignil pridigar p. Hugo. Že tako in tako pripade novomašnikovemu pridigarju znana vloga, da pri obedu spregovori staršem, zlasti materi novomašnikovi, in ji čestita s posebno izbranimi besedami. Ne vem, kako si je bil p. Hugo zamislil svoje čestitke v normalnih okoliščinah, zdaj pa — kaj naj reče? Pa mož se je hitro znašel:

"Oče in mati Tominčeva, danes vama na prav

poseben način veljajo Jezusove besede: Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega. Dala sta enega sina Bogu ob oltarju, dala sta ga z veseljem in vso iskrenostjo, drugega vajinega sina hoče imeti cesar, tudi tega bosta dala, gotovo ne z veseljem, pa vendar z vso voljnostjo in pripravljeno sprejeti to žrtev v izpolnjevanju Jezusovega naročila. . ."

Natanko se seveda besed ne spominjam, pa bilo je nekako v tem smislu. Naša tesnoba ni popustila, tudi materina in očetova gotovo ne, ali umestne besede pridigarjeve so jo znatno olajšale. Hitro smo končali obed in se skoraj šepetaje odpravili nazaj v cerkev k popoldanski zaključni novomašni pobožnosti.

O nadaljnem poteku stvari — prve svetovne vojne itd. — ne bom pisal. Kdor je doživel, ve sam. Pa med bralci teh vrstic jih pač ne bo mnogo. Drugi imate pa več ko dovolj "spominov" iz zadnje svetovne. Da bi bila le res — zadnja. . . kajne? — P. Bernard.

Z Vseh Vetrov

PISMO IZ ARGENTINE ve povedati to zgodbo: K sinu, ki ima veliko družino, je prišla na obisk mati iz domovine, že kar stara žena. Sinovi otroci so lepo govorili z njo po slovensko. Sin je bil ponosen in je rekel materi: Prav posebno zato sem jih tako izučil, da se z vami lahko pogovarjajo. Mati je rekla: Pa res lepo znajo, naši doma ne znajo tako. Skoraj vsaka druga beseda diši po jeziku južnih bratov.

ŠTEVILKA TRINAJST še zmerom straši kot nesrečna, posebno menda med Amerikanci z ZDA. Večina ameriških nebotičnikov nima nadstropja z označbo 13, mnogi hoteli nimajo sobe s številko 13, ladje ne odhajajo na dan 13. v mesecu, pa tudi pristati ne smejo na tak "nesrečni" dan. Tudi na letalih dostikrat ne najdeš sedeža s številko 13. Če je Amerikanec na tem, da sklene kako pogodbo ali kupčijo, to ne sme biti na 13. v mesecu. Če pa pade 13. v mesecu na petek, je pa še dvakrat hudo. — Čudno, da si kdo upa priti na svet na 13. dan v mesecu, pa celo na petek!

SLOVENSКИH PUBLIKACIJ je v severni Ameriki leta 1945 izhajalo 16. Bilo je 5 dnevnikov, 5 tednikov, drugi so bili mesečniki ali dvomesečniki. Čeprav je od tistega leta prišlo nekaj tisočev nadaljnjih Slovencev v Združene države, je v 20 letih število časopisov in revij padlo menda na 5. Dva dnevnikarja še izhajata, poleg njih pa 3 mesečniki. Tako trdi nekdo. Najbrž izpušča tiste, ki so se medtem čez polovico poangležili. To pa zaradi mladine, ki je še včlanjena v "slovenskih" organizacijah, govori in bere pa po angleško.

KATOLIŠKI BOGOSLOVNI TISK je postal zaradi vatikanskega koncila domala po vsem svetu nenavadno privlačno branje. Po vseh prestolnicah svetovne kulture imajo velike knjižne založbe na ponudbo dela katoliških teologov. Nanje se bolj in bolj obračajo, naj jim pripravijo tekst za ponatis svojih del. Posebno je to opaziti v Londonu, kjer nekatoliške založbe v preteklosti niso imele kupcev za take knjige. Zdaj se obračajo na teologe vseh narodnosti, naj dajo svoje študije prevesti v angleščino. Svetovno znane založbe: Burns & Oates, Faber, Macmillan in druge napovedujejo obsežna izdavanja katoliških bogoslovnih del, ali pa vsaj posebne zbornike, kjer skupno z anglikanskimi in židovskimi filozofi in metafiziki izha-

jajo tudi spisi znanih katoliških učenjakov in mislecev. "Vestniki" založb trdijo, da uživajo dela katoliške verske vsebine največji ugled in je po njih neprestano popraševanje. Torej ima Vatikanski cerkveni zbor tudi v tej smeri nepričakovane uspehe.

REV. DANILO ZANUTIČ je ime novomašniku, ki je zapel prvo Glorijo pretekli mesec v slovenski cerkvi sv. Vida v Clevelandu. Njegov rojstni kraj je Udine (Videm) v Beneški Sloveniji. V šolo je hodil v vasi Mernik (Mirnicco), seveda tam ni slišal slovenščine. Leta 1950 je prišel s starši v Združene države kot begunec, že zrel za delo v tovarni. Vendar se je posvetil nadaljnjemu učenju in se odločil za duhovniški stan. V zvezi s to novo mašo je ginljivo in močno spodbudno naslednje poročilo: Novomašniku so stregli naslednji semeniščniki, bodoči duhovniki, vsi iz župnije sv. Vida: Alojzij Pižmoht, Janez Relič, Robert Szymanski, Anton Seršen, Janez Vovko, Franc Kosem, Jaka Szymanski in Jernej Zupan. — Kdaj bomo v Avstraliji kaj slišali o slovenskih semeniščnikih . . . ?

V WASHINGTONU se včasih tudi kaj pošalijo, ne držijo se zmerom diplomatično resno. Visok uradnik je kazal obiskovalcu iz črne Afrike, kakšne spremembe so nastale v Ameriki v nekaj desetletjih. Med drugim mu je povedal to: Okoli leta 1900 smo imeli še 65 milijonov akrov pašnikov za 27 milijonov konj. Zdaj so pa vsi ti pašniki preorani za pridelovanje človeške hrane. Afrikanec se je čudil in vprašal: Kam ste pa spravili konje? — Požrli, je rekel Amerikanec. — Kaj, konje ste požrli? Ne mi, je oni hitro popravil, naši avtomobili so jih požrli.

DUNAJSKA "DIE PRESSE", vodilni avstrijski dnevnik, je objavil dosti čeden članek o koroških Slovencih, tako beremo v celovškem "Našem tedniku". Napisal ga je član uredništva Felix Gammilscheg, čigar predniki so bili seveda Gomiljški. Članek se bavi s primerjavo avstrijske politike do nemških Tirolcev pod Italijo in koroških Slovencev pod Avstrijo. Med drugim pravi, da zgolj dosti manjše število Slovencev na Koroškem v primeri s tirolskimi Nemci ni zadostno opravičilo, da bi smela Avstrija one braniti, te pa zatirati. Res je, da je nemških Tirolcev 250,000, koroških Slovencev pa kvečjemu 60,000 (vsaj toliko jih prizna!), vendar bo mednarodni svet začuden vprašal, zakaj se Avstrija toliko poteguje za Tirolce, slovensko manj-

šino na svojem ozemlju pa skuša tajiti. Koroški Slovenci ob tem članku upajo, da bo precej pripomogel k boljšemu medsebojnemu razumevanju med Nemci in Slovenci v Avstriji.

KARDINAL TISSERANT, po rodu kajpada Francoz, je med vsemi današnjimi kardinali največji prijatelj Slovencev. Pozna naš narod kot maločko v mednarodnem svetu. Letos praznuje svojo 80letnico in so mu v Rimu priredili lepo proslavo. Spregovoril je sam Pavel VI. in naštel obilne kardinalove zasluge za Cerkev in kulturo. Med drugim je poudaril, da je kardinal član francoske akademije znanosti in umetnosti. To je gotovo v čast ne samo njemu, ampak tudi Cerkvi, ki ima takega učenjaka v svojem kardinalskem zboru.

V INDIJO IN JAPONSKO bo obračal svoje oči kulturni svet v drugi polovici tega leta. Prvič se bodo vršile v teh dveh azijskih deželah velike reči. Ogromni Tokio na Japonskem se pripravlja na letošnjo olimpiado, ki bo privabila nepregledno reko gostov. Podobno vlogo bo igralo veliko mesto Bombay v Indiji, kjer se bo vršil svetovni evharistični kongres. Razlika med obema prireditvama je seveda velika in očitna, obe bosta pa, vsaka po svoje, zbujali svetovno pozornost. Evharistični kongres še posebej zato, ker je zelo verjetno, da se ga bo udeležil papež Pavel in mu s svojo udeležbo dal izreden zgodovinski pomen.

"DOBREGA" JANEZA XIII. hočejo marsikje narediti za svetnika kar na svojo roko. Na tisoče prošenj za njegovo razglasenje je sicer že prišlo v Vatikan, pa mnogi ne morejo čakati na uradni korak Cerkve. Tako radi imajo rajnega papeža, da mu kar sami postavljajo oltarčke. Od vseh strani sveta prihajajo taka poročila. V Rimu seveda niso zoper to, da bi dobila Cerkev poleg vseh dosedanjih sv. Janezov še tega, ampak postava pravi, da nobenega še tako svetega človeka ne smejo verniki častiti kot svetnika, dokler ga papež za takega ne razglasi. Če se ob morebitnem uradnem postopku ugotovi, da so verniki koga kar sami za svetnika razglasili in mu dajali oltarsko čast. Cerkev ustavi nadaljnji postopek in noče nič več slišati o stvari. Baje se v Rimu resno bojijo, da se bo "Dobremu" Janezu nekaj takega pripetilo, če bodo ljudje po svetu na svojo roko nadaljevali s prenatrženim čiščenjem tega zares velikega papeža.

V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE je dosti razburjenja — zaenkrat zlasti iz dveh razlogov. Pripravljajo se na predsedniške volitve, ki bodo sicer šele v novembru, kandidate pa postavljajo že sedaj. Demokratje nimajo kaj prida prerivanja, vsem je jasno, da bo njihov kandidat sedanji pred-

sednik Johnson. Med republikanci pa vre, da je kaj. Sicer na zmago v novembru komaj kdo računa dobrega kandidata, ki bi dal stranki potreben ugled, bi pa le radi imeli. Do nedavno se je zdelo, da bo republikanski kandidat senator Goldwater, ki pa velja za hudega reakcionarja ali skrajnega desničarja, zato se mnogim ne zdi prav nič primeren. Zoper njega se je dvignil guverner Scranton in upa, da ga bo le še spodrinil. Prav nekako ob izidu naše julijske številke bodo republikanci imeli svojo konvencijo in izbrali svojega moža, ki naj v novembru porazi Johnsona. Mnogi mislijo, da bi izvolitev Goldwatera pomenila skoraj razpad republikanske stranke.

JUŽNA AZIJA na našem severju ne pride in ne pride iz svojih kolobocij. Vietnam in Laos in še druge z njima so kar naprej tarče komunistov, ki jih po splošnem mnenju podpira in zalaga rdeča Kitajska. Poleg domačih brambovcev zavira vdore komunistov zlasti Amerika, žal da ne preveč posrečeno. Blizu tam je Malezija, ki je pa trn v peti Indoneziji s proslulim Sukarnom na čelu. Spriču vseh poskusov za pomirjenje in sporazum možakar še ni našel drugega izhoda kot: Malezijo moramo streti! Mlada država Malezija, federacija več demokratičnih držav, se zanaša na pomoč zlasti od strani Anglije in — Avstralije. Največ spopadov je vsaj zaenkrat še vedno v — besedah. Prav nič gotovo ni, da ne pride do hujših stvari.

PROŠNJA IN VABILO

Desetletnica Slovenske kulturne akcije je lep dokaz kulturne zmogljivosti slovenske emigracije. Umetniki in kulturni ustvarjanci so s svojo lastno ustanovo izpričali globoko zavest zvestobe vrednotam slovenske duhovnosti, ohranjajo pravi obraz slovenstva za one doma in za nas v svetu.

Desetletni obstoj je potrdilo prave poti. Vabimo naročnike, prijatelje in ljubitelje, da se odzovejo naši prošnji: podprite nas za pogumen in odločen korak naprej in darujte Slov. kult. akciji

JUBILEJNI DAR

v Argentini v višini 2.000. — pesov, drugod 20. — dolarjev. Plačljivo tudi v obrokih
DAROVALCI BODO PREJELI POSEBEN

KNJIŽNI DAR S POSVETILOM!

UPRAVA SKA.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Pismo gospoda učitelja

Z velikim zanimanjem, pa tudi precejšnjo zavistjo prebiram KOTIČEK NAŠIH MALIH, v katerem se gdč. Anica in njeni otroci tako pridno oglašajo. Večkrat me je kar sram, posebno če ni nič iz Sydneya. Tokrat so me moji učenci res potegnili iz zadrege. Kako, si pogledjte sami. Priloženi sestavki so iz šol v Condell Parku, Cabramatti in iz Dopisne šole. Upam, da bo dopisovanja tudi gdč. Anica vesela. "Misli" imajo prostor za vse otroke. Zato, otroci, le hitro na delo! Napišite patru uredniku, kako ste preživeli zadnji izpit v šoli, ali kaj drugega, če se vam ta ni posrečil.

Lep pozdrav vsem, ki niso pozabili svojega jezika!

J. Čuješ, Sydney

Naša hiša

Naša hiša je v Albury. Narejena je iz "fibro". Ima tri spalnice, dnevno sobo, kuhinjo, kopalnico s straniščem in pralnico. V spalnici spimo, v kopalnici se umivamo, v kuhinji mama kuha in mi zajtrkujemo, v dnevni sobi gledamo televizijo, poslušamo radijo, jemo in se igramo. Okoli hiše rastejo rože, drevesa in grmi. Na vrtu rastejo v poletju paradižniki, solata, radič in paprike. Hiša je polna sonca in svetlobe. Iz dnevne sobe imamo lep razgled na griče, ki obkrožujejo mesto.

Magda Hribar — Albury, NSW

Deklice iz slovenske šole v Condell Parku

Kakšen je polž.

Polž je žival, ki jo največkrat vidimo po dežju. Polzi počasi po trebuhu, da se premika. Svojo hišico nosi na hrbtu. Ima dva dolga rožička. Z njima tiplje naokrog. Če se dotakneš rožičkov, se polž skrije v hišico. Njegova hišica je iz iste snovi kot školjka. Kjer ga noč dohiti, tam v hišici prespi. Živi od majhnih žuželk in listja. Pesem o polžu pravi:

Je hišica — kajžica,
oken res nima,
a vrata ima;
njen kajžar je slinast,
pod kajžo raca.

Martinek Šilec, Brisbane

Nesreča ne počiva

Sporočam vam, da se nam je pripetila velika nesreča. Atek se je 5. maja na delu ponesrečil. Odrezal si je palec tako, da se mu je držal le še na koščku kože. Takoj so ga odpeljali v bolnico, kjer je moral ostati štirinajst dni. Zdaj je že doma, a rana še ni zaceljena.

Zvonko Klemenc — Guildford, NSW

Belušček

Zadnjo soboto sem dobila mladega zajčka. Ime sem mu dala "Belušček", ker je lepe bele barve. Ima dolge uhlje in rdeče oči. Kadar ga spustim iz njegove hišice, se mu vedno približa muček "Muri" in se hoče z njim igrati.

Belušček ima zelo rad korenje, špinačo in solato. Njegova mamica je iz Nove Zelandije in je zelo velika. Če bomo kdaj imeli mlade zajčke, vam bom sporočila.

Zdenka Klemenc — Guildford, NSW

Hiša

Hiša, v kateri živimo, je majhna in grajena iz "fibra". Ima dve spalnici, majhen hodnik, jedilnico, kuhinjo in kopalnico. Okrog hiše je vrt.

Spalnici sta nam za počitek in spanje. Jedilnico uporabljamo tudi kot dnevno-delovno sobo. V kopalnici se umivamo in kopamo.

Dom je prijeten pozimi ob topli peči, kadar dežuje in v vročih dneh. Domov se z veseljem vračamo iz šole. Doma nas čakata mamica in atek.

Edita Logar — Condell Park, NSW

Misli, July, 1964

Brezplačno potovanje v Ameriko

Anica je bila stara 15 let in je hodila v baletno šolo. Učiteljice so se čudile njenim gibom in se večkrat menile, kako bi Anica v znani ameriški baletni šoli krasno napredovala.

Anica je slišala pogovor in se je domislila, da bo kar sama poskusila priti v Ameriko. Vprašanje je bilo, odkod bo denar. Videla je v sobotnem časopisu, da ima ladja "Gabriela" v sredo oditi v Ameriko.

Ko je tisto sredo Anica prišla domov iz baletne šole, se je hitro oblekla za potovanje, pustila na mizi listek za ata in mamo, vzela kovček in odšla proti pristanišču.

Kako bo prišla na ladjo? Ustavila se je in čakala, da se je straža umaknila od pomolnega mostu. Potem je brž skočila na ladjo in s strahom smuknila naprej. Znašla se je v prazni kabini in legla spat. Ko se je zjutraj zbudila, je zagledala kapitana, ki je stal ob postelji in jo vprašal, kaj dela tukaj. Povedala mu je, da bi rada v Ameriko, pa nima denarja. V Ameriki bi jo teta vzela k sebi. Kapitan jo je pozorno gledal. Spoznal jo je, ker jo je že videl plesati balet. "Če je tako, pa ostani na ladji", ji je rekel, "samo potnike moraš zabavati z baletnimi plesi".

Takoj tisti večer je plesala "Fairy Plum". Gledalci so bili zelo navdušeni. Še kapitanu se je dobro zdelo. Potem je hitro napisala pismo domov in teti v Ameriko. Ko je ladja pristala v ameriškem pristanišču, je Anica zagledala teto in baletno učiteljico, ki sta jo čakali.

Danes je Anica prima balerina. — **Magda Pleško.**

Prišla je iz Argentine

Pred tremi tedni sem prišla v Avstralijo iz Argentine. Tam sem hodila v slovenski tečaj v kraju z imenom Moron. Preden sem šla z atom na ladjo, sem si mislila, da bom na ladji dobila veliko punčk, ki govorijo argentinski jezik, da bi se lahko igrala z njimi. Ko sem pa prišla gor, so vsi govorili različne jezike: angleško, nemško in francosko. Pozneje sem dobila dve punčki, da smo lahko govorile. Šle smo ven in gledale, kako so lovili ribe, ko ladja še ni odšla.

Z ladjo smo prišli v Tahiti. Tam smo šli malo dol. Bilo je zelo lepo. Vsi smo imeli rože na glavah in okoli vratov. Preden smo prišli v Sydney, sva se jaz in ata učila angleško. Seveda smo imeli tudi kino in televizijo.

V Melbourne smo prišli zvečer. Tiho smo šli dol. Ko smo zagledali mojega strica, sva z atom

odšla iskat prtljago in potem smo šli na stričev dom. Bilo mi je dolgčas po mami. Potem sem začela hoditi v šolo in se učiti angleško. In sedaj težko pričakujem mamo, sestrico in bratca, ki bodo kmalu prišli za nama. Potem bomo zopet vsi skupaj. — **Metka.**

Učiteljica piše o Metki.

Metka je nova učenka naše Slomškove šole. Čudno se ji je zdelo, da je tukaj tako malo otrok v slovenski šoli. Pripovedovala nam je, da je v Argentini hodila v šesti razred slovenske šole. V Moronu imajo slovensko osemletko. Pouk je vsako soboto od zjutraj do dveh popoldne. Učencev je okrog 100. Kaj pravite, kdaj bo naša slovenska šola dosegla ono v Moronu? Bog daj in naš potron A.M. Slomšek, da bi postali tako zavedni, kot so Slovenci v Argentini! — **Učiteljica Anica.**

"KEKEC IN MOJCA"

Igrali bodo to igro otroci Slomškove šole v Melbournu tretjo nedeljo v avgustu po večerni maši pri sv. Frančišku.

Z njo bo proslava dneva očetov.

V NAŠI ŠOLI SE TUDI NASMEJEMO

Pred letom sem v šoli razlagal abecedo. Pisali smo črke in iskali besede iz vsakdanjega življenja, ki se s poedinimi črkami začenjajo. Vse je šlo brezhibno in lepo do črke "M". Tu se nam je zataknilo. Besede, ki se začnjo z "m", nismo mogli najti.

Ker je bilo prisotnih tudi nekaj mater, nisem hotel spraviti otrok v zadrego, zato sem jim pomagal.

"No", sem dejal, "to pa res ni težko. Pomislite! Vsak izmed nas jo ima. Od vsega nam je najdražja! Najraje jo imamo!" Pogledoval sem proti materam.

Zdelo se mi je, da sem zelo pametno razlagal in da bo zdaj pa zdaj kateri izmed mojih nadebudnih učencev zinil pravo. In je res!

Brihtni Joško je prvi dvignil roko. Predno sem utegnil kaj reči, je cvetočih lic in z veselim glasom zaklical: "MINEŠTRA!"

Njegova mama, ki je bila tudi v šoli, je bila sicer malo razočarana, ker ni rekel "mama", sta vseeno ostala dobra prijatelja. Jaz sem se od srca nasmejal in požrl slino v misli na "mineštro", ki jo kuha Joškova mamica.

Učitelj.

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedelja 19. julija (tretja v mesecu) Leichhardt (Sv. Jožef) ob 10:30

Nedelja 26. julija (četrti v mesecu):
Sydney (sv. Patrick) ob 10:30
Villawood (Gurney St.) ob 10:15

Nedelja 2 avgusta (prva v mesecu):
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30
Blacktown (sv. Patrick) ob 11.00

Nedelja 9 avgusta (druga v mesecu) Sydney
(sv. Patrick) ob 10:30

Nedelja 16. avgusta (tretja v mesecu)
Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30

Popoldne romanje v Penshurst — glej oglas.

P. VALERIJAN V PADDINGTONU OPOZARJA

1. Še vedno velja, da je prilika za **spoved v slovenščini** v Paddingtonu vsako soboto zjutraj ob 8.45. Pater ostane v spovednici, dokler treba. Sv. obhajilo med mašo, ki je ob 9. vsako jutro.

2. Pomnite, da telefonska številka FA 7043 ni **patrova osebna številka**, ampak skupna za vse duhovnike pri župniji. Zato se na vaš klic ne oglašajo takoj p. Valerijan, ampak "dežurni" pater ali brat. **Zato vedno najprej recite: I wish to speak to Father Valerijan, please.** Potlej počakajte, da me pokličejo. Ko se jaz oglašim, najprej povejte, kdo govori: ime in priimek. Po samem glasu ljudi ne poznam . . . Seveda nisem vedno blizu telefona, včasih vam bo "dežurni" povedal, da nisem doma. **Najbolj verjetno me najdete dopoldne med 9-10.**

MOLITVENA ZVEZA ZA DOMOVINO

Svetovno Apostolstvo molitve ima nalogo ta mesec moliti: "Da bi se v današnjih časih vedno bolj priznavalo in pospeševalo pravo vrednotenje človekove osebnosti."

MOLITVENA ZVEZA za slovensko domovino dostavlja: Spoštovanje človekove osebnosti zahteva med drugim tudi to, da se vsekemu narodu, **tudi njegovim manjšinam**, daje pravica in možnost za lastni kulturni in gospodarski napredek. Zato bomo ta mesec z molitvijo pomagali bratom na Koroškem in Primorskem v njihovi borbi za človeške in narodne pravice.

Naša skupna molitev v ta namen bo spet prvo nedeljo v avgustu — dne 5. avgusta — popoldne ob 4. v kapelici ob cerkvi sv. Frančiška v Paddingtonu. Prav lepo vabljeni!

SYDNEY in OKOLICA

ZA PRAZNIK MARIJINEGA

VNEBOVZETJA

ROMANJE V PENSURST

V nedeljo 16. avgusta 1964

S p o r e d :

2:30 procesija z rožnim vencem

3:00 pridiga v cerkvi

3:30 pete litanije MB

3:40 sv. maša (morda v slovenščini)

Med litanijami spovedovanje, med mašo sv. obhajilo.

D R U Ž A B N O S T

V dvorani čajanka in g. dr. Mikula bo kazal slike s svojega potovanja po Ameriki in Evropi.

Od postaje Penshurst do cerkve tri minute **po Penshurst St. do Forest Road.**

Za avtomobiliste od vseh strani lepe ceste.

DOMAČI JEZIKI ZA SVETO MAŠO

Vedeli smo, da pride do tega, prišlo je pa hitreje kot smo pričakovali. Za Avstralijo seveda — angleščina. Ne za vso mašo, pa vendar precej, nekako za polovico. Druga polovica ostane v latinščini. Angleščina pride v poštev zlasti v molitvah, ki jih naj duhovnik moli izmenjaje s pričujočimi verniki. Doslej je z duhovnikom molil strežnik, ministrant, pa v latinskem jeziku. Odslej bo molila vsa cerkev, v angleščini. Vsa cerkev bo takorekoč "ministrirala", sodelovala z duhovnikom kar najtesneje.

Prve take maše bodo v avstralskih cerkvah v nedeljo 26. julija — na Anino. Do takrat bodo izšle posebne knjižice z molitvami v angleščini in vsem potrebnim poukom, kako se je odslej ljudem vesti pri sveti maši. **S tem ni rečeno, da so maše v latinščini odpravljene.** Še bodo marsikje in tudi še po avstralskih cerkvah. Pričakovati je pač, da bodo mnogi rajši hodili k mašam, ki bodo še "po starem". Vsaka župnijska cerkev bo objavila uro, kdaj bo v njej "latinska" maša in kdaj bodo "angleške".

Slovenski ljudje pri "angleški" maši

Jož, jož, zdaj bo šele izgovorov in pritožb: Nič ne razumem, nima pomena hoditi! Latinska maša je bila znana vsaj od doma — kolikor toliko.

Slovinci, ki hodite k mašam v avstralske cerkve, boste lahko še hodili — kot malo prej povedano — k "latinskim" mašam, če boste rajši imeli maše "po starem". Samo poizvedeti je treba, kdaj bodo take maše v dotičnih cerkvah. Pa tudi, če zadenete na "angleško" mašo, lahko še dalje prisostvujete maši po svoje in molite tiho zase iz svojih molitvenikov. Samo glede vstajanja, poklekanja in sedenja se ravnajte med mašo po avstralskih vernikih. To je eno .

Drugo je pa to:

Čimprej se navadite skupno z Avstarlci moliti iz angleške knjižice, toliko bolje. Saj po večini vendar mislite ostati v Avstraliji, čemu bi se v takih zadevah ne priličilo novi deželi? Nihče ne bo zato manj Slovenec, Slovenka, če pri maši po angleško moli in s časom tudi zapoje. V tovarni, v uradu, v trgovini — vse je angleško, ali zato nič ne zahajate tja? In če zahajate, ali samo molčite? ...

Kaj pa "slovenska" maša?

Tudi ta bo prav gotovo, vsaj v Sloveniji. Ni nam še znano, kako kmalu jo bodo uvedli. Nima-

mo še poročil, ko nastajajo te vrstice. Toliko vemo da se slovenski škofje dogovarjajo za natančno skupno besedilo maših molitev, da bo res povsod enako. Ko je treba prevajati iz latinščine, se marsikaj lahko različno pove. Zato najdemo po raznih slovenskih molitvenikih za razne molitve nekoliko različna besedila. Vse je sicer prav in po škofih potrjeno, ko pa gre za mašo v slovenščini, bo pa le treba rabiti enako besedilo povsod — od Gorice do Murske Sobotice, od Vinice do Celovca. Treba se je sporazumeti, katero besedilo bo obveljalo, da ne bo mešanice.

Slovinci v Avstraliji bomo ostali pri "latinski" maši, kadar smo sami zase pri službi božji, dokler:

1. ne dobimo v roke v Sloveniji splošno sprejetega besedila, ki bo potrjeno za uporabo pri "slovenski" maši;

2. nam tukajšnji škofje ne dajo dovoljenja, da smemo med seboj uvesti "slovensko" mašo. Kar na svojo roko namreč ne smemo začeti, ker ne živimo v slovenskih škofijah.

Kadar bo to urejeno, bomo polagoma začeli, pa bo poprej treba nekaj — vaje. Brez vaje tako reč ne steče Bogu v čast in spodbudo ljudem.

Verjetno bomo prvič imeli "slovensko" mašo na nekem romanju — to velja za Sydney — ko se snidete ljudje od vseh krajev in bo potem vsaj nekaj med vami takih, ki bodo ob nedeljah na vseh petih krajih, koder imamo službo božjo, nekako vodili skupne mašne molitve in druge uvajali vanje.

Morda bo prva "slovenska" maša že pri romanju v PENSHURST v nedeljo 16. avgusta, vendar si tega zdaj še ne upamo napovedati.

V zvezi z gornjimi pojasnili berite tudi članek nadškofa dr. Pogačnika (iz njegovega pastirskega pisma) v pričujoči številki.

ZAPOVEDAN PRAZNIK V SOBOTO

15. AVGUSTA

VNEBOVZETJE MARIJINO je eden redkih zapovedanih praznikov v Avstraliji. Ta dan veže katoličana dolžnost svete maše.

Bodo povsod jutranje in večerne — in sobota je, težko najti izgovor. . .

In ker je SOBOTA, bo za nas Slovence posebej večerna služba božja pri sv. Patriciju, Sydney, ob 6. zvečer.

Po maši boste z lahko vestjo zavili na zabavo SDS v REDFERN TOWN HALL, ki je nedaleč proč.

NEW SOUTH WALES

Rose Bay. — V težki avtomobilski nezgodi je bila obvarovana najhujšega družina Cvetka Faleža iz Ainslie, ACT. Šestčlanska družina in bratranec Viktor so bili na smučarskem izletu na Snowy Mountains. Pred Coomo je zadel tuj avto v njihovega, kar je povzročila megla. Oče in otroci so odnesli le manjše poškodbe in so se naslednji dan vrnili domov. Mati Ada je dobila hujše poškodbe in se bo morala dalje časa zdraviti v bolnici v Canberri. Viktorja so operirali v Coomi, zdaj je že doma. Vsem želimo skorajšnje popolno okrevanje. — Druga težka nezgoda je pa zadela našega rojaka v predoru v Snowy Mountains. To je Milan Kustec, ki mu je polomilo kosti in stisnilo ude. Zdravijo ga v bolnici v Coomi in je upanje, da bo dosti dobro okrevale. To mu tudi mi želimo, po vrhu pa primereno odškodnino za trpljenje in poškodbe. — **Dr. I. Mikula.**

Sydney. — Spoštovani g. pater! Končno sem se tudi jaz odločila, da Vam napišem par vrstic. Gotovo se boste začudili, da ravno od mene še dobite kak glas. Že večkrat sem poskušala tudi jaz spraviti skupaj kakšno križanko. Končno se mi je posrečilo. Pošiljam Vam dve. Če mislite, da so za kaj jih lahko kdaj denete v MISLI, če ravno ne boste imeli kaj drugega boljšega pri roki. Gotovo boste pa morali še Vi malo popraviti in zboljšati. V upanju, da bom lahko tudi svoje križanke reševala, Vas lepo pozdravljam. — **Naročnica.**

Pripomba: Dokler se boste podpisovala samo kot "Naročnica", pač ne boste v MISLIH reševala svojih križank. Še vedno si mnogi ne daste dopovedati, da nepodpisane pošiljke pri uredniku ne veljajo nič. Prav zato sem to pismo izjemoma objavil, da spet opozorim na to pravilo. Tudi zato, ker sta križanki morda dobri, pregledal jih pa ne bom, dokler "Naročnica" na pošlje svojega pravega imena. Pravilo je pravilo, ali se ga drži ali pa dovoli, da se ga drži — **urednik.**

Birrong. — Bral sem misel, ki je vredna, da pride v MISLI, zato jo pošiljam. Taka je: Bog je posejal zemljo z rožami in jo ovil s pesmijo, da razveseli sleherno človeško srce. — **Franc Koren.**

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

(17 Louise Street, Summer Hill, NSW)
vabi na

KONCERT

SLOVENSKE PESMI

Pojó slovenski fantje, pod vodstvom
g. L. Klakočerja
v soboto 18. julija 1964

V REDFERN TOWN HALL

71 Pitt Street, Redfern

Dvorana odprta ob 7. zvečer, začetek
točno ob 7.30.

Po končanem programu prosta zabava
ob harmonikah

Odbor SDS

VICTORIA

Melbourne — Čislani p. urednik, nekaj se Vam je zareklo. Pisali ste, da "fehtarite" samo za tiskovni SKLAD, za Korotan, za misijonarja Poderžaja in še za Slomškovo zadevo. Komaj smo to prebavili, pa pride apel za Kulturno Akcijo. Pa jaz ne mislim zabavljati. Sem za to, da darujemo in pomagamo, kjer je mogoče. Da pa ne ostanem pri samih besedah, pošiljam ček za osem funtov in pol kot dar za desetletnico Kulturne v Argentini. Zares zaslužijo, meni naj pa bo za pokoro, ko se že tako dolgo nisem oglasila. Z željo, da bi me mnogi posnemali (pa ne v tem, da se dolgo nisem oglasila. . .), lepo pozdravljam. — **Marija N.**

Prahan. — V junijski številki MISLI vidim prošnjo Slovenske Kulturne Akcija za jubilejni dar. Z veseljem bom tudi jaz po svojih močeh prispeval, zakaj zelo prav je, da damo priznanje slovenskim umetnikom in kulturnim ustvarjalcem za veliko delo. Njihovi uspehi so dokaz žilavosti ter globoke kulturne in narodnostne zavednosti slo-

venske ideološke emigracije. Ponosni bodimo nanje! — MISLI prejemam redno in brez vse zamude. Vedno se jih razveselim kot svojega dobrega starega prijatelja. List je tako lepo domač, zanimiv in poučen. Le žal, da imamo naročniki nelep navado, da tako radi pozabljamo seči v žep, čep-rav vemo, da z odlašanjem in pozabljivostjo listu napravljamo težave. Prav iskren pozdrav! — **Stanko K — č.**

Reservoir. — Bom napisala nekaj o slovenski Micki, ki se je izkazala za zelo pametno. Tam pod Šmarno goro nekje sta se sprehajala ob Savi dva zaljubljenca. Hodila sta z roko v roki in Janez je skušal Micko še bolj k sebi pritiskati. Ona se je branila in je rekla: Bodi no pameten, Janez! Fant je bil nejevoljen in je rekel: Nikar se tako ne odmi-kaj Micka, saj vidiš, da si čisto ob Savi, zdaj boš zdrknila vanjo. Pa kaj za to, je rekla Micka, saj Sava ni morje. Morje ali Sava, je rekel Janez, ali je kaj razlike, kje utoneš? V tem ni razlike, je rekla Micka, ampak med morjem in reko je ta razlika, da so v morju velike ribe, ki bi me požrle, v reki so pa majhne in bi jih jaz požrla, ne one mene. In tako bi se potem lahko vrnila k tebi, Janez, seveda bi pa poprej pomislila, če si mi še všeč. — Taka je ta zgodbica, jaz pa pozdravljam vse, ki berete MISLI. — **Tona Stojkovič.**

Newborough. — Mnogo lepih spominov se mi je obudilo, ko sem v junijski številki MISLI videl sliko Stare gore in bral opis te božje poti. Sem zelo hvaležen listu za objavo. Meni je Stara gora zelo dobro znana. Ko sem delal v Belgiji in Franciji, sem hodil na letni dopust v Gorico k mojim sestram. Ker je bila Sveta Gora onkraj meje, smo romali na

Staro Goro in to večkrat. Zares lep kraj je to, kjer stoji ta cerkev. Iz cerkve se dobro spominjam, da sem videl za oltarjem veliko zbirko palic in bergelj, ki so jih v zahvalo za ozdravljenje prinesli tja nekdanji bolniki. V bližini cerkve pa stoji velik križ, ki je ponoči razsvetljen, da se vidi daleč na vse strani. Razgled z gore je prekrasen, tako kakor pišejo MISLI. Jaz sem posebno rad gledal na slovensko stran in sem imel oči na gori Jalonik pri Podmelcu. Tam sem še po vojni travo kosil. Zagledal sem se zamišljen tudi v druge gore in hribe, med njimi v snežnike, ki visijo okrog. Ti snežniki so grobovi mnogih naših očetov in bratov, ki so v prvi svetovni vojni tam izgubili življenje. Oh, zakaj je bilo tega treba! Kako se svet zaplete v svoje lastne zanke! Da bi že enkrat spoznal: Le Bog na križu nam kaže pravo pot! — **Alojzij Golja.**

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

£ 2-0-0: Vinko Molan, Marija Zbogar;

£ 1-0-0: Julij Bajt, Peter Bizjan, Jože Debevec, Darko Skobrne, Jožef Štemberger, Stane Plaznik, Stanko Novak, Jože Kavas, Stanko Gruntar, Jože Cej, John Cvetkovič, Janez Mihič, Martin Pirc, Julka Pavlič, Vera Mamilovič, Ludvik Martin, Jože Barbiš, Jože Wouk, Matilda Burjan;

£ 0-10-0: Janko Berginc, Anton Kračina, Karl Simenčič, Stane Vrtačič, Stanko Bele, Neimen., Albin Kurinčič;

£ 0-5-0: Franc Danev

Že sedmič letos: **Prisrčna hvala in Bog povrni!** Naj bi zares lep zgled velikodušnih darovalcev dregnul v rebra tiste prejemnike lista, ki še naročnine ni mogoče izbežati iz njih . . .

IGRA BO! — S Y D N EY! — IGRA BO!

Vesela v 3 dejanjih, spisal Drago Vodopivec

ZARADI OREHA

Igrali bodo izbrani igralci pod režijo

Ivana Koželja

V soboto 1. avgusta, začetek ob 8. zvečer
V cerkveni dvorani St. Francis, Paddington

Po kočnani igri prosta zabava ob domači
godbi. Sydneyčani in okoličani vljudno vabljeni.

SLOVENSKO DRUŠTVO

FANTOVSKI KVARTET

vabi rojake na "slovenski ples"

v soboto 25. julija ob 7. zvečer

REDFERN TOWN HALL, 71 Pitt St.

Srečolov z imenitnimi dobitki.

“DVORNA OPOZICIJA” ZATRTA — “PERSPEKTIVE” v Ljubljani ustavljene

Revijo PERSPEKTIVE smo v našem listu večkrat omenjali. Tudi smo kdaj pa kdaj iz nje kaj ponatisnili. Bila je zanimiva v mnogem pogledu. Nekakšna “svobodna tribuna” pod komunizmom. Imela je tri urednike, osem članov uredniškega odbora in še svet sodelavcev. Vsi ti so že delj časa dobro čutili, da so reviji meseci šteti, ostali so pa pogumni do zadnjega.

V številki 36-37 iz tega leta so objavili 30 strani dolgo LISTNICO UREDNIŠTVA in v njej dobesedno navedli očitke, ki jim jih je v imenu komunističnega centralnega komiteja izrekel neki Stane Kavčič. Povabil jih je bil namreč v prostore centralnega komiteja in jim — grozil. Nekateri cvetke iz njegovih “tova-riških opominov” naj tu navedemo. — Ur.

“ZDI SE, KOT DA PISCI ČLANKOV v PERSPEKTIVAH želeli iskati napake v našem dogajanju in v našem sistemu ne z namenom, da se odpravijo napake, ampak žele iz le-teh delati splošne zaključke in na osnovi teh zaključkov prikrito, na bolj ali manj eleganten ali nestrpen način, postaviti ves sistem in družbena dogajanja pri nas na zatožni klop.”

“Drug primer je polemika o novinarjih, očitke celokupnemu slovenskemu novinarstvu, da je takorekoč zanič, da je kompletno odpovedalo, da že 20 let ni pokazalo nič koristnega in ustvarjalnega . . .”

“V tem članku odkrivajte protislovje, da nekateri še vedno stanujejo v barakah, istočano pa na Gorenjskem grade moderne lovske hiše. To je točno. Ampak to protislovje je tako naslikano — hote ali nehote — da se ponuja en sam zaključek: režim je kriv, sistem je kriv, da je tako stanje.”

“Mi smo vas želeli tovariško opozoriti, ne pet minut pred dvanajsto, ampak pet minut po dvanajsti, ker na tem času smo ustavili uro, zato da vam damo možnost, da greste sami vase in da vidite, kam objektivno take stvari peljejo.”

“Ugotoviti moramo, da je redakcija PERSPEKTIV politično nezrela, da bi vodila tako revijo, s tako občutljivimi političnimi teksti. Moramo ugotoviti, da ni vaša krivda v tem, da hočete svojo stranko, ampak da . . . ste politično nezreli”.

“V čem je pozitiven učinek Pučnikovega članka

o kmetijstvu? Sicer nekateri sami sebe hranite s tem, da so gorenjski kmetje začeli dreti skupaj in začeli kupovati PERSPEKTIVE. To je zelo pretirana trditev. Da se je na ta članek obesilo vse, kar je že 15 let kmečko konservativnega na Slovenskem, je jasno.”

“Pučnik (v svojem članku) pravi, da je v Zvezi Komunistov vse zacementirano s korumpirano- stjo . . . Taki vaši ‘revolucionarni’ pisci naj bi vsaj malo pogledali po svetu, kakšen je tam odnos do ‘zacementirane’ Zveze Komunistov. Ali se je pokojni Kennedy razgovarjal s generalnim sekretarjem ZK, ker je smatral, da je le-ta do kraja ‘zacementirana in zbirokratizirana’, pa Togliatti in mnogo drugih?”

“Mislim, da se za takim pisanjem skriva besno belogardistično sovraštvo. To je neobelogardizem, ki mu vi širokogrudno odpirate strani svoje revije. To vas bo uničilo. Toda škoda je, če vas uniči, ker ste pa sposobni nekatere probleme videti in odpirati. To vas bo pa požrla.”

“Ni slučajno, da se vas oprijema ime **dvorna opozicija**. In veste, kdo vam je dal ta prizvok? Tisti, ki bi vas radi pahnili na politično opozicijo. Za njih ste premalo revolucionarni in ste dvorna opozicija, ker niste dovolj udarni in mencate sem in tja.”

“Vsem tem otročarijam se smejem. Morate pa računati, da se pa mnogi drugi ne smejejo in da je danes v Sloveniji in Jugoslaviji precej ljudi, ki so trdno prepričani, da bi morali vi že vsi sedeti, in to neupravičeno prepričani. Likvidirajte te otročarije!”

“Mi se z vami pogovarjamo z namenom, da vas opozorimo na nevarnost tendence, ki so se pokazale v reviji in ki vas bodo pripeljale v harakiri, če jih ne boste preprečili. Mi ne želimo, da končate v kaši.”

“Ne mislimo Zveze Komunistov spremeniti v cenzorsko hišo. Vem, da so se širile po Ljubljani govornice, da je v Perspektivah zmagala ekstremna jakobinska smer, ki ne želi imeti z obstoječim režimom nobenih zvez. Jakobinska smer, ki je napovedala boj zoper vse in vsakogar. Taki komentarji so bili.”

“Drugače povedano (pišejo PERSPEKTIVE), s progresivnimi silami znotraj Zveze Komunistov ni nič. Treba je pogumno in iskreno iti naprej po začrtani poti. Kaj se to pravi? Ustvariti je treba novo politično stranko? Bo pisec tega članka to iskreno, odprto povedal v drugi številki?”

“Iskreno vam moram povedati, da ukinitve revije ne pride v poštev. Ne mislimo seči po teh sredstvih. Če pa se že odločite in želite harakiri, potem vas bomo najprej popolnoma politično izolirali,

BRAL SEM IN SE ZAMISLIL

Urednik

I.

VZEL SEM V ROKE "THE SYDNEY MORNING HERALD" in bral:

Znanstveniki širom po Avstraliji hitijo s preučevanjem aborigenov, avstralskih črncev. Je namreč že skoraj zadnji čas, ker ti ljudje naglo izumirajo, oziroma se asimilirajo. Obenem z asimilacijo gredo v pozabo aborigenski jeziki, šege in navade, obredi, vraže in sploh ves način nekdanjega življenja.

Avstralija je ustanovila poseben zavod, muzej ali nekaj takega, kjer bo skrbno spravljeno vse, kar se še da rešiti in shraniti za nadaljnje študije. Znanstveniki spravljajo v ta zavod vse mogoče predmete, ki so v zvezi z aborigeni, filme z njihovimi obrednimi plesi in tako naprej, rekordirane govore in pogovore, ki jih še morejo ujeti med pristnimi črnici, in še toliko drugega. Z vsem tem delom zelo hitijo, da bi ne bilo prepozno . . .

II.

Nato sem segel po AMERIKANSKEM SLOVENCU in bral:

Na letno sejo Ameriške Katoliške Jednote je prišel profesor T.L. Smith z univerze v Minnesoti. Nagovoril je zbrane Jednotarje in orisal namen programa narodnostnega zgodovinskega raziskavanja, ki se z njim bavi univerza v Minnesoti. Profesor je že prej poskrbel za mikrofilmanje vseh letnikov Jednotinega glasila AMERIKANSKI SLOVENEK (70 letnikov) in raznih drugih slovenskih listov, ki so kdaj izhajali v Ameriki. Prav tako zbira univerza vse sezname slovenskih društev in organizacij, ki so bile v Ameriki ali so še, slike njihovih prireditev, razglase in lepake, poročila in naročila, slovenske Domove in cerkve, knjige in živ-

popolnoma javno in družbeno dotokli, potem pa šele ukinili revijo."

Gornje "tovariške opomine" so dobili uredniki PERSPEKTIV dne 24. januarja 1964. Nato je izšla vsaj še ena številka in prinesla objavo sestanka. Morda še katera. Vsekako vidimo, da je Zveza Komunistov Perspektivovce kaj kmalu nato "dotokla" in revijo — ukinila . . . Ur.

ljenjepise, narodne noše in plesne in običaje — z eno besedo: vse, kar je kdaj dišalo ali še diši po slovenstvu. Veliko tega že imajo, pa bi radi še več in več, zato naj Jednota pomaga, da bo univerza dosegla svoj cilj v kar mogoče veliki meri. Rada bi zbrala še dosti in kar največ kakoršnekoli zgodovinske stvarine, med drugim tudi pisma, ki so jih zgodnji slovenski naseljenci iz Združenih držav poslali svojcem v domovino Slovenijo . . .

III.

Tedaj sem se zamislil:

Čez kakih sto let avstralski znanstveniki ne bodo več preiskovali aborigenov, o njih bodo imeli že vse zbrano in spravljeno. Takrat bodo tudi Slovenci v Avstralijo že pri koncu — postali bodo zanimivi, kot so postali Slovenci v Združenih državah. Usstanovila bo Avstralija nov zavod (morda zraven onega za aborigene . . .) in bodo znanstveniki vlekli skupaj vse, kar bo še dišalo po nekdanjem slovenstvu v Avstraliji. V tem zavodu bo med drugimi zanimivostmi shranjenih 99 letnikov MISLI, pa tudi filmi bodo za vsak primer. Poleg tega in takega bodo tam pisma, ki jih je urednik pisal in prejemal (kolikor jih bo pač še mogoče zbrati), najvažnejše je pa to, da bodo tam pisma, ki jih pišemo in pišete iz Avstralije čez morje vsak svojim ljudem . . .

In sem sklenil:

V vsakem pismu, ki ga pišem nekam čez morje, bom pripisal, naj pisma ne uničijo, ampak skrbno spravijo tako na varnem, da ga bodo čez sto let avstralski znanstveniki brez težave dobili v roke. In sem sklenil, da bom v MISLIH tudi vse bralce in bralke tega lista pozval, naj napravijo enako. Torej: zdaj veste!

Poseben poziv bi bilo treba napisati za tiste, ki iz Avstralije niti svojim materam ne pišete, da morajo potem sirote MISLI prositi, naj jim najdejo sina ali hčer, pa se še MISLIM to ne posreči rado. Torej, sinovi in hčere: Če že nečete pisati zato, da bi razveselili svoje matere in očete, morda tudi brate in sestre, pa pišite vsaj zato, da bodo vaša pisma čez sto let priromala nazaj v Avstralijo in jih bodo znanstveniki skrbno shranili v ZAVODU ZA IZGINULE SLOVENCE tebi in meni in nam vsem v kar najbolj časten spomin!

"Amen in Bog" bi pripisal Ivan Pregelj.

JUNIJSKA KRIŽANKA REŠENA

Vodoravno: 2 Kosovel — 9 RR — 11 nabor — 12 no — 13 nadav — 15 Labot — 17 Ema — 18 eve — 19 cevi — 21 orel — 22 neto — 24 opal — 25 paket — 26 ročaj — 28 romar — 29 kolač — 32 tobak — 35 amate — 36 ekipa — 37 lode — 38 Adam.

Navpično: 1 Srnec — 3 ona — 4 Sava — 5 Ob — 6 voli — 7 era — 8 motel — 10 ramena — 12 novela — 14 davek — 16 berač — 20 iterate — 21 oporoka — 23 Otoče — 24 orate — 25 pokal — 27 jokam — 30 Omo — 31 lad — 33 bid — 34 Apa.

Finžgarjeva službena mesta

1. Bohinj — 2 Jesenice — 3 Kočevje — 4 Idrija — 5 šent Jošt — 6 Škofja Loka — 7 Ljubljana (prisilna delavnica) — 8 Želimlje — 9 Sora — 10 Trnovo.

Rešitve poslali: Anica Cuderman, Edvard Molan, Nekdo iz Wentworthville, Lučka Lučinič, Marija N, Pepe Metulj, Janez Lokar, Franc Koren, Jože Grilj.

NOVE UGANKE

1. Beri, če znaš.

2. Poslano vprašanje

Zakaj prebivalcev Vatikana ne pokopljejo na domačem pokopališču?

Snažne lepe sobe z vso postrežbo za izletnike, kopalce, letoviščarje.

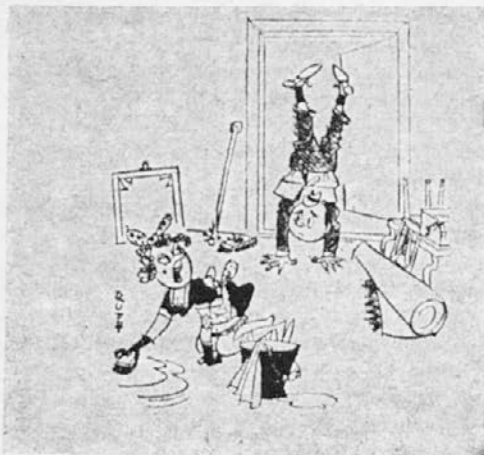
"BLUE WATERS"

gostišče med Sydneyem in Palm Beachem
Izborna kuhinja, bus pred poslopjem,
do prodajalen 3 minute.

1687 Pittwater Road, Mona Vale.

Tel. XX 3626

Priporoča se H. Stanojkovič

Zakaj je mož prikorakal v sobo po rokah? Ko pogruntaš, napiši prijazno zgodnico in pošlji!

SMRTNIH PROMETNIH NEZGOD je bilo na javnih cestah v NSW. letos že nad 500. To samo v eni zvezni državi, pa smo komaj sredi leta. Vendar je opaziti, da v zadnjih tednih število nekako pada. Morda bo drugo polletje le manj kruto. Skoraj čudno je, pa zato toliko bolj zadovoljivo, da pri tolikem številu vsaj doslej še nismo zapazili ponesrečencev s slovenskimi imeni. Da bi vsaj pri tem ostalo!

SLOVENSKA ŠIVILJA

Sprejemam naročila za ženske obleke, plašče, kostime itd.

Izdelujem vse natanko po želji.

Cene nizke

Naslov: 1 Anthony St., Yagoona, Sydney.

Se priporočam: Marija Rubeša

POZOR! POTUJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd., vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Sse priporoča in pozdravlja, Vaš rojak

VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

POTREBUJETE KAKŠNO USLUGO? Hitro, zanesljivo in zmerne cene!

- ČE HOČETE KAJ POSLATI V DOMOVINO, vse tehnične predmete, kot hladilnike, televizorje, pakete brez carine itd.
- SLOVENSKI FANTJE: ako se želite spoznati z dekleti iz domovine, pišite za ponudbe s slikami, možna poroka preko zastopnika v Jugoslaviji, prihod Vašega dekleta ali sorodnika v Avstralijo.
- ČE ŽELITE NAROČITI SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE, knjige, časopise in slovarje.
- POŠILJAMO DENAR, IZPLAČILO v 10-15 dneh po prejemu čeka. To je najhitrejši način.
- ČE ŽELITE KAJ PRODATI ALI KUPITI v domovini in sploh v Evropi: hišo, posestvo itd.
- POŠILJAMO ZDRAVILA iz vseh evropskih držav in iz Amerike v domovino.

Za vse tovrstne usluge pišite in zahtevajte ponudbe!

TONY GARBAJS

Finkenstrasse 10

5602 — LANGENBERG/Rhld. — WEST GERMANY

NAKUP ALI PRODAJA NEPREMIČNIN

zemljišč, hiš, stanovanj (Home Units).

Priporoča se vam trvdka

H. A. SISASK

830 Anzac Pde., Maroubra Junction

Tel.: 34 — 7038

Vaš rojak JANEZ KLEMENČIČ vam bo rad pomagal in v domačem jeziku razložil vse zapletenosti nakupa in prodaje.

Po uradnih urah ga lahko kličete

po telefonu: 51-1194

Odprto tudi ob sobotah in nedeljah.

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja trvdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

Dr. J. KOCE

37 HEIDELBERG RD., CLIFTON HILL, MELBOURNE, VIC.

Tel. 48-6759

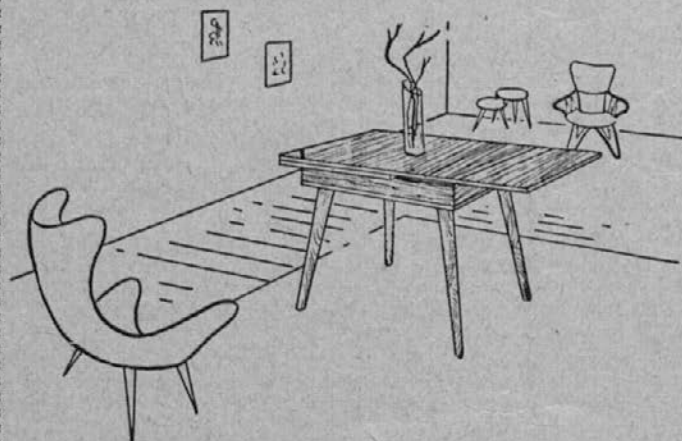
1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POSILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJSNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378

HOLROYD FURNITURE CO., 403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

BOGATA IZBIRA:

Jedilne sobe
Ure vseh vrst
Spalne sobe
Televizijski in tračni aparati
Igrače vseh vrst
Namizni prti in prtiči
Aparati za britje in striženje

Aparati hladilni in sušilni
Linoleji vseh vrst
Božje slike in kipi
Importirane brušene vaze
Naslonjači in ležalni stoli

POPUST IN LAHKI POGOJI ZA ODPLAČEVANJE NA OBROKE.

REDNA POSTREŽBA, POPOLNO ZADOVOLJSTVO.

KADAR KUPUJETE POHISTVO, OBRNITE SE NA NAS

Tel.: 632-9951

Preproge in zavese
Otroške postelje in vozički
Radijski in gramofonski aparati
Sprejemne in samske sobe
Električni lustri in svetilke
Kuhinjske omare, mize in stoli